

MAGYARAI

* 3 lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. PT

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 10 (1452) szám * Csütörtök, 1937 január 14

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Miniszteri értekezlet volt a kormánypart vezérénel

Az új törvényhozási időszak munkarendjéről s a közigazgatási választásokról tárgyaltak

Bucuresti. Saját tud. Kedd este Dinu Bratianu lakásán miniszteri értekezlet volt, amelyen Anghelescu Paul és Irimescu kivételével a kormány valamennyi tagja résztvett.

A törvényhozás elé benyújtandó javaslatok ügyét beszélték meg és elhatározták, hogy a költségvetési törvényjavaslaton kívül a mezőgazdasági hitel megeremítésére és kisipari hitelre vonatkozó, valamint a bányatörvényjavaslatok kerüljenek megszavazásra.

Ezenkívül a közigazgatási választások ügyével foglalkozott az értekezlet, aminek most különös fontosságot tulajdonítanak. Dimitriu volt miniszter, a közigazgatási választásokat előkészítő bizottság elnöke, jelentést tett az eddig elvégzett szervező munkáról.

Bratianu Dinu rámutatott a választások jelentőségére, amit fokoz az a tény, hogy nemcsak azokban a megyékben és községekben lesznek választások, ahol eddig ideiglenes bizottságok működtek, hanem ott is, ahol a törvény által előírt hároméves működés utáni sorshuzás következtében kiesett tagokat pótolni kell.

A liberális párt különben is az általános választások bevezetőjének tekinti a közigazgatási választásokat, azért a párt nagy felkészültséggel indul munkába.

LAZAS TANÁCSKOZÁSOK POLYNAK A NEMZETI PARASZTPARTBAN IS.

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpártban állandóan lázas tanácskozások foly-

nak, hol az egyik, hol a másik vezetőmber lakásán, hol pedig a pártklubban, a most megindítandó propaganda módszereiről. A Curen-tul szerint azonban a Nemzeti Parasztpártot kevésbé érdeklik a közigazgatási választások, mert az egész rendszer megbuktatására törek-szenek.

Calinescu így nyilatkozott a közigazgatási választásokkal kapcsolatban:

— Azt hiszem, — mondotta — a liberálisoknak nem is lesz alkalmuk megcsinálni ezeket a választásokat. És ha mégis hatalmon lesznek a meghatározott időpontig, március 25-ig, merem jóslni, hogy nem lesz bátorságuk megjelenni a választók előtt.

Bucuresti. Saját tud. Isában Costachescu, ellentétben Calinesscu nyilatkozatával, nagy jelentőségűnek mondotta exorzéjában a küszöbön álló közigazgatási választásokat és valóságos harci riadót fújt, hogy a siker érdekében vivandó nagy harcot megindítsa.

A BANYATÖRVÉNYNEK A MAGÁNTULAJDONRA VONATKOZÓ EGYES SZAKASZAIT MÓDOSÍTJÁK

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban kedden Pop Valér elnökletével képviselők-ből és szenátorokból álló bizottság ült össze a bányatörvényjavaslat egyes szakaszainak a megvitatása céljából. Különösen a magántulajdonban lévő földterületek értékelésének ügyét tárgyalták, hogy megoldást találjanak az állam érdekeinek a biztosítására a javaslat előkészítése során.

A magántulajdon kérdése a parlamentben

Amint egyik legújabb táviratunk közli, az ország parlamentje ismét foglalkozni fog a bányatörvény módosításával. A képviselőházban kedden össze is gyűlt egy szenátorokból és képviselők-ből álló bizottság, mely a módosítandó szakaszokról tárgyalt. Különösen arról támadt behatóbb vita, hogy a bányaművelési érdekeket hogyan kell összeegyeztetni a magántulajdon elvével.

Akármielyen elvont körü szakkérdésnek is látszik, mégis általánosabb érdekű ez az ügy, mint ahogyan első tekintetre bárki is gondolná. Mert hiszen nagy elvről van szó, mikor a magántulajdon szempontjai is fölvetődnek. Nemcsak a bányász-foglalkozásukat érinti az, hogy a bányajogot milyen körüre terjesztik, vagy szorítják. Hanem az erről szóló rendelkezés érint mindenkit, akinek földtulajdona van, vagy aki földtulajdonhoz akar jutni és azt minden tekintetben ki akarja használni. A bányajog szűkebbre, vagy tágabbra szorítása azt jelenti, hogy a földtulajdonos, vagy a földtulajdonra törekvő a maga tulajdona tekintetében nem lehet teljesen szabad, hanem a bányászat érdekében a maga területe altalaját mások igényeinek is tartozik átengedni.

Minden művelt magánjog ősi mintája, a római jogrendszer szerint a területre vonatkozó tulajdon nemcsak a föld felszínére szól, hanem tart a földgolyó központjáig és felnyulik a levegőig végtelenségig. Ezt a tulajdonjogi klasszikus megállapítást veszik ma is a magántulajdon magvának és lényegének. Persze a társadalmi fejlődés a túlegyénies tulajdonjogba módosításokat és enyhítéseket hozott, melyek a közösségek és közérdekek javára a tulajdonjog bizonyos vonatkozásait mintegy megosztás alá veszik. A tulajdonjog ilyen megosztásának egyik fajtájaként alakult ki a bányászás joga, mely ugyan a terület tulajdonosa iránti elismerés kifejezését is magában foglalja, de viszont a tulajdonost arra kötelezni, hogy az ásványok utáni kutatás, feltárás és kibányászás munkálatait saját területe altalajában elturne.

A középkori jogrendszer kialakulására nagy hatással volt a germán ősi szokásjog. Eszerint a faluközösség volt a földtulajdonos, mely évenként új és új kiosztással juttatta egyesek magángazdálkodása alá a közös terület egy-egy részét. Azonban a bányászást így nem lehetett évenként másnak osztani, s így a köztulajdon bányaművelés alá tartozó részében tartós magánhasználat fejlődött ki, mely különös tulajdonjoggá is erősödött: a magánosok bányaművelési szabadságává. Ennek a magánhasználatnak a kihatása az, hogy nálunk is a régmúlt óta minden területen szerezhettek és szerezhetnek magánosok bányakutatási jogosítványokat.

Aztán ezzel a különös magánjoggal veranevez az a fejlődés, hogy bizonyos területeken az összefoglalás jogán, bizonyos ásványokra nézve pedig az állami pénzügyek szempontjából a fejedelmek szereztek hajdanában bányászási jogot. Ez a fejedelmi jog az államok fejlődésével állami jogosítvánnyá változott azon a címen, hogy a közérdeket csak az állam képviselheti. Az egyszerű magántulajdon tehát a magánbányászás jogán túl az állami bányászati jog is így további korlátozás alá tudta venni. De még ezek az állami előjogok is

Párizsban politikai biztosítékok megadásához kötik Németország pénzügyi támogatását

Biztosítékokat kívánnak Németországtól a keleteurópai kérdésben is. Francia, angol és német gyarmati társaság alakul

Párizsból jelentik: A francia sajtó érdeklődésének homlokterében a francia-német kapcsolatok kérdése áll.

Schacht birodalmi bankelnök tervbe vett újabb párizsi útjától nem várnak azonnali eredményt. Párizsban politikai biztosítékok megadásához kötik Németország pénzügyi támogatását.

A „Petit Parisien” szerint német részről nem éhajtának politikai jellegű biztosítékokat adni a spanyol ügy megoldása előtt. Francia részről viszont azt tartják, hogy a két ország között csak akkor jöhet létre igazán eredményes gazdasági

együttműködés, ha a német külpolitikát határozott békebarát szellem hatja át és ha Németország hajlandó hozzájárulni a fegyverkezések korlátozásához, továbbá: csatlakozni a nyugati egyezményhez és komoly biztosítékokat nyújtani a keleteurópai kérdésben.

Az „Echo de Paris” szerint híre jár, hogy Francia, angol és német gyarmati társaságot alakítanak, amelynél francia és angol részről a tőkét szolgáltatnák, Németország pedig a vállalat műszaki vezetését és technikai berendezését látná el.

kifejezeten mind csak a bányászat érdekében fejlődtek ki, az ásványokban jelentkező természeti kincsek szakszerű mozgósítása végett, s az ehhez fűződő állami közérdek szolgálata. A magántulajdon lényegét ez nem vette el az illető föld tulajdonosától.

Azonban egészen más lett a helyzet például nálunk, még pedig azóta, amióta pár esztendő előtt a bányászat érdekében, illetve a földalatti természeti kincsek fölötti örök rendelkezés okából törvény mondotta ki, hogy az általaj tulajdona nem a földterület tulajdonosáé, hanem az államé. Ezzel a magántulajdonnak a római jogban adott klasszikus meghatározása nálunk teljesen megszűnt. És kérdés, hogy helyes és célszerű-e ez a megszüntetés. Hiszen szemünk előtt játszódik le az a folyamat, hogy éppen a magántulajdon elleni túlságos föllépések társadalmi nagy megrázkódtatásokra vezetnek. Ettől az általaj-államosítástól a kommunizmus állami rendszeréig már csak a föld felszíni kerge választ el bennünket. És az is mindenkor vitás lehet minden tulajdonosra nézve, vajjon az a földfel-

színi kéreg milyen mélységig tarthat, vajjon fát és szőlőt lehet-e ültetni az általajra vonatkozó állami tulajdon sérelme nélkül? A régi királyság szőlőművelőinek egyik gyűlésén nem kisebb ember, mint Garoflió volt földművelésügyi miniszter panaszkodott a magántulajdonjog e bizonytalanítása miatt.

Bizonyára a bányatörvény egyes szakaszainak a módosítása is valami ilyen alkalmatlanság miatt vált szükségessé. Azért volt olyan beható vita a képviselőház tegnapi bizottsági ülésén a magántulajdon kérdéséről. Valóban ideje volna, hogy az általaj iránti túlságos rendelkezést más, célszerűbb rendelkezés váltsa föl. Talán olyan, amelyik a közérdekeség szempontját úgy őrizné meg, hogy az általajra és az ásványkincsekre vonatkozó kihasználási jogot az illető község, vagy vidék közössége javára biztosítsa. De akkor se venné el az egyesek magántulajdonát, csak az egyeseket a közösség iránti előzékenységre kötelezne. Így a tulajdon elve is megmaradna, s a közérdekeség is az illető vidék, vagy község javára érvényesülne.

Az alexandrettei török kérdés ismét a Népszövetség előtt

A svéd külügyminiszter lesz az ügy előadója. — A török külügyminiszter a francia miniszterelnök részéről várja a jó megoldást

Genéből jelentik: Kedden este hivatalosan bejelentették a népszövetségi tanács jan. 13-ára kitűzött 96-ik rendes ülésének meghívását.

A közlemény szerint az Alexandrette jogi helyzete körül felmerült török-francia viszály népszövetségi előadója, Sandler svéd külügyminiszter, a két ország kormányával egyetértésben kért nyújtott be a Népszövetség tanácsának elnökéhez az ülés elnapolására. A tanács hivatalban levő elnöke a tanács tagokkal folytatott megbeszélés után úgy határozott, hogy eleget tesz a kérésnek.

Az elnapolás három napra terjed, úgyhogy január 21-én délután kezdődik a tanács ülészaka.

ANTIOCHIÁBAN UJBÓL NAGYARÁNYU TÜNETÉSEK VOLTAK.

Ankarából jelentik: Rüsdi Arras török külügyminiszter külföldi újságírók előtt kijelentette,

hogy Törökország javaslatot nyújtott át Párizsban, abban a szilárd meggyőződésben, hogy azt a francia miniszterelnök részletesen megvizsgálja és tárgyilagosan ítéli meg. Sok függ attól, — úgy mond —, hogy a francia miniszterelnök milyen cselekedetekre határozza el magát. Az Alexandrette-szandzsák ügye

Törökországnak létérdeke és a nemzeti becsület problémája, Franciaország számára viszont kizárólag csak jogi kérdés.

A külügyminiszter végül kijelentette, hogy szerdán elutazik Genfbe. Azt azonban szükségtelennek mondotta, hogy Párizsba is ellátogasson.

Antiochiában különben kedden újabb nagyarányú tüntetések voltak. Mintegy ötezer török vonult fel nemzeti zászlók alatt, követelve Antiochia és Alexandrette függetlenségét.

Talleyrand meghátrál

Irta: Ifjas Antal

II.

A pápa jobbjára, amely ölében pihent, most felemelkedett onnét (az árnyékból, amit az asztal lapja vetett rá), a kicsiny, sovány, foltosan és sötéten barna kéz ujján megvillant a széles és súlyos gyűrű.

— Add át neki át... — kezdte mondani a pápa. De Talleyrand herceg valami merev és megretentő görcsrel lépett félre a keznek áldásra feléje libbenő árnyéka előtt. „Amit feloldoztok a földön...” — hallott valami egészen lágy, egészen idegen és egészen mély hangot magában s az áldó kéz árnyéka, amint megszokott könnyedséggel és laza ujjakkal lebegett a szoba felett, úgy tűnt fel neki, mint valami sas ragadozó mozdulata. Olyan volt, mint valami súlyos szédülés: földrészek és évszázadok lebegtek az árnyék alatt, egészen kicsinyre és testtelenné vesztve s Talleyrand a dühtől és félelemtől elfulladva rákiáltott:

— Hagyja ezeket az ostoba ceremóniákat — s a düh és durvaság őszinte volt, nem pedig diplomáciai eszköz, noha amikor idejött, úgy hitte, hogy csak diplomáciából lesz zorombában. Azonban éppen durvaságának őszinte volta magához térítette.

— Nincs időm ilyenekre! — mondotta nyersen, de nyugodtan; nyersen csak azért, hogy megadja a tárgyalás tónusának az átmenetet a teljes lehiggadáshoz. Azután pedig leült:

— Tudniillik, ha már itt vagyok és tárgyalhatunk: előnyös diplomáciai ajánlattal jöttem.

A kéz árnyéka rálibbent s mint valami újra szédítő súlyt: a Kereszt jelét vetette föléje. — Őszinte szívvel adom ezt az áldást! — mondta kegyes méltósággal a pápa. — S fozadd ugyanúgy! A mi Urunk Jézus Krisztus keresztjét, amelyet viselek én és velem együtt az egész Egyház!

A herceg belekapaszkodott ebbe a fonálba. — Ön jól tudja — mondta rekedten (s a hangja nyugtalan és gyöngye volt, amikor Szentségét helyett újra és hangsúlyozottan csak Ön-nek szólította a pápát). — Ön jól tudja, hogyan áll az Egyház ügye mindenütt! — S valamivel nyugodtabban, nem is sokat túlozva elmondotta, milyen elhagyatottságra jutatta a pápa fogsága az Egyházat: szinte darabokra készül hullani s az uralkodók mindenütt erőszakos kézzel kapnak a felette lévő hatalom után országaikban; a teljes megsemmisülés árnyéka áll felette: — Míg Szentségéd ezekkel a ceremóniákkal tölti idejét reális megfontolások helyett! — fejezte be egy hirtelen fordulattal.

A pápa (kegyes, édes és finom arc a gyertyák arany- és rózsaszínű fényében s higgadt és figyelmes, akár egy gyóntató) nyugodtan hallgatta.

— Non praevalent — mondotta végül halkán. — Te tudod, fiam, miféle ígéretet kaptál az Egyház: hogy a Poklok Kapui sem vesznek erőt rajta!

A herceg azonban ebben a pillanatban makacsul tartotta a diplomata stílusát, ha nagy megerőltetésbe került is. Mind a két kezét térdére tette, hogy ne reszkessen s a szeme merev, szinte üveges volt: — Ez kétségtelenül így van, ment bele a pápa ellenvetésébe udvarias, de lenéző és frivol természetességgel de

Sianfu körül nő a lázadók serege

A nemzeti érzelmű lakosság menekül

Sanghaiból jelentik: Sensi tartományban ismét válságos a helyzet. Jang-Szü-Cseng tábornok, Csang-Szü-Liang régi meghitt embere, nyíltan hangoztatja, hogy a kommunistákkal véd- és dacszövetséget kötött. Az egész tartományban élénken folyik a kommunista propaganda. A nemzeti érzelmű lakosság más tartományokba menekül. Sianfu közelében 40.000 főből álló kommunista hadsereget vontak össze.

RENDŐRMINISZTERIUMOT ÁLLITANAK FEL. Bucurestiből jelentik: A Lupta jelentése szerint hivatalos körök azzal a gondlattal foglalkoznak, hogy rendőrmíniszteri-umot állítsanak fel. Az új miniszterium hatáskörébe elsősorban a rendőrség, az állambiztonsági szolgálat, a prefekturák és a csendőrség tartoznának. Az elkövetkezendő választásokon a közrend fenntartásáról ez a miniszterium gondoskodik. Beszélnek arról is, hogy a kormányban kisebbmértű átszervezést hajtanak végre és ebben az esetben Saszu földművelésügyi miniszter megválk tarcájától és a Banca Nationala igazgató tanácsába választják be.

Erre a könyvre várt On!

A meghüléses betegségek megelőzése

A CSECSEMŐKORTÓL AZ AGGKORIG.

Irta: dr Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos. Ezen időszaki és rendkívül fontos könyv tartalomjegyzékéből:

Van-e meghűlés?
 Hogyan védekezzünk a meghülés ellen?
 Hogyan védjük meg csecsemőinket és kisgyermekünket a meghűlés ellen?
 Hogyan védjük meg magunkat felelőtlen korban a meghülés ellen?
 Mi is történik testünkben, ha meghűlünk?
 És ha mégis meghűlünk, mit csináljunk?
 A meghüléses betegségek elleni óvintézkedések az aggkorban.

A „meghüléses betegségek” különösen lerontják a szervezet ellenállóképességét! Mindenkinek saját érdekében a legsürgősebben olvassa el e rendkívül fontos művet!

Ara 45 lel és portó.

Kapható KIADÓHIVATALUNKBAN.

Öszentsége (s most már mindenütt ezt a megszólítást használta) kétségtelenül akkor szolgálja ennek az ígéretnek adott helyzetre vonatkozó megvalósítását, ha elfogadja azt, amit ő ajánl: a pápai állam visszaállítását, sőt esetleg egész Olaszországnak Lombardia kivételével, amennyiben Öszentsége belemegy egy új koncordátum pontjaiba s francia utasítások szerint hajlandó egy tárgyalást lefolytatni Ferenc császárral. — A herceg selyeminge ebben a pillanatban nedves volt az izzadságtól. Ha Ferenc császárt sikerül kikapcsolni a Napoleon ellen támadók közül: akkor minden rendben van. S nem is adott alkalmat a pápának, hogy válaszoljon, hanem közölte vele, hogy idekérte Consalvi kardinális is: minden bizonnyal szükséges, hogy Öszentségét ebben a nehéz ügyben ily meghitt embere támogatassa!

— Consalvi kardinális? — ragyogott fel a pápa. — Hadd lássam minél hamarabb az én legszerettebb fiamat!

Egy perc: s az ajtónálló bejelentette szerzetásként:

— Ime: Consalvi kardinális!

Ime, Consalvi kardinális: a hatalmas bíboros, barátja és az egész világon a legerősebb fia: aki mellette áll vaskézzel, mintegy a saját erejével pótolva a gyöngéd, kedves és finom pápai kéz erőtlenségét. S a komor, sötétbőrű, alacsony, már maga is idősebb ember, mint valami croszlán állt mindig pápája mellett. Ezért is kellett őket a száműzetés idején szétválasztani. Am Talleyrand gondoskodott arról, hogy többen is gyűrjék, keményen gyűrjék őt.

— Szentséges Atyám! — térdelt le már az

Történelmi fordulatot várnak Jugoszlávia életében

Maga Sztójadinovics minisztereinek kezd tárgyalást a horvát kiegyezés érdekében. — Január 15-én találkozik Macsek horvát vezérrel

Belgrádból jelentik: A horvát parasztpárt vezére, Macsek Vladimir és Sztójadinovics minisztereinek pénteken, január 15-én ül össze a baranyamegyei Bélye-kastélyban, Frigyes főherceg egykori birtokán, hogy megkezdje a közvetlen tárgyalásokat a horvát-szerb kibékülés ügyében.

A jugoszláv közvélemény a legnagyobb érdeklődéssel várja a két államférfi találkozását s bár a sajtó tisztában van a szerb-horvát kiegyezés nehézségeivel, mégis általános a vélemény, hogy ez a történelmi fordulat, amely egészen új irányt szab majd Jugoszlávia állami életének, belátható időn belül bekövetkezik.

Macsek Vladimir nemcsak a horvát parasztpárt nevében kezdi meg tárgyalásait a minisztereinkkel, hanem a horvátországi paraszt demokrata szövetség nevében, amelybe beletartozik a Radics-féle horvát parasztpárton kívül a Pribicsevics-féle független demokratapárt is.

A küszöbön álló találkozásról kiadott keddi reggeli hivatalos jelentés nem említi meg Sztójadinovics minisztereinek nevét és csak annyit mond, hogy a paraszt demokrata szövetség tanácskozára ül össze a jugoszláv kormány, az úgynevezett radikális egyesülés megbízottjával. Ez a megbízott azonban kétségkívül maga Sztójadinovics minisztereinek lesz, aki most már személyesen akarja kezébe venni a béketárgyalások irányítását.

Macsek Vladimir már az elmúlt évben is többször tárgyalt belgrádi megbízottakkal a horvát kérdés megoldása ügyében, ezek a tárgyalások azonban mindeddig nem vezettek konkrét eredményre, amiért is

Sztójadinovics minisztereinek most elhatározta, hogy meggyorsítja a tanácskozások tempóját és közvetlenül lép érintkezésbe Macsek Vladimírral.

Sztójadinovics minisztereinek ezidőszereint karácsonyi szabadságát tölti a svájci St. Moritz fürdőhelyen, ahonnan január 15-én érkezik vissza Jugoszláviába. Első útja Macsek Vladimír

mirhez vezet, akivel azonban nem Zágrábban fog találkozni, hanem Frigyes főherceg egykori baranyai birtokán, ahol éppen most folytak a nagy állami vadászatok.

Sztójadinovics és Macsek a bélyei kastélyban találkoznak s ettől a találkozástól függ a másfél évtized óta uralkodó belpolitikai válság megszüntetése. Kormánykörökben természetesen óva intenek a túlzott optimizmustól. Már előre hangsúlyozzák, hogy a fennálló súlyos nehézségekre való tekintettel

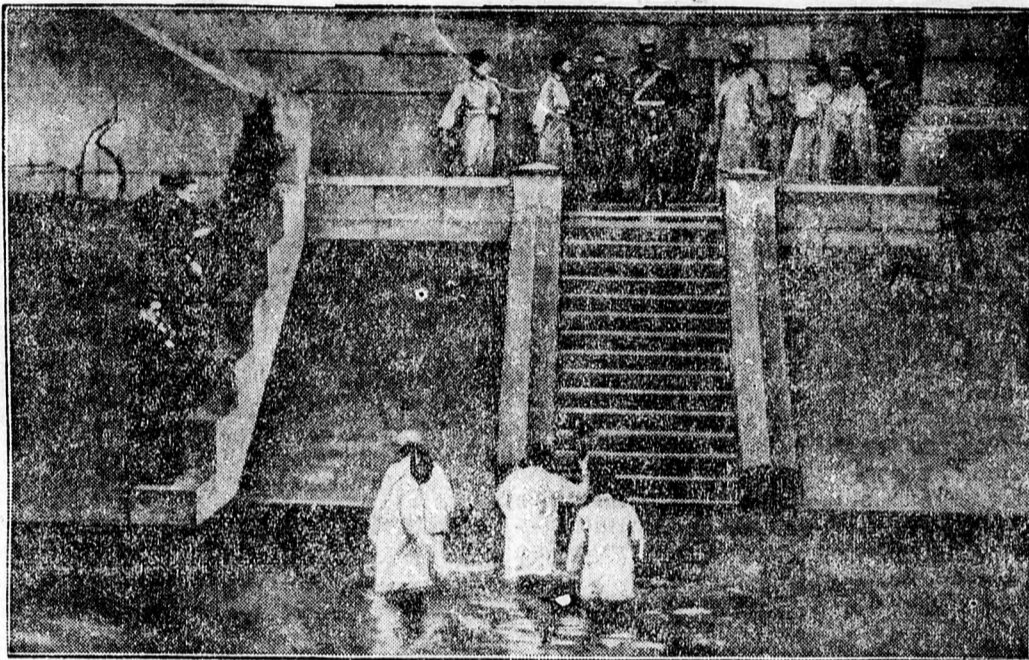
nem lehet mingyárt teljes eredményt várni az első eszmecserétől, mindamellett azonban minden remény megvan arra, hogy belátható időn belül létrejön a rég várt kiegyezés.

Kormánykörökben utalnak arra, hogy Ma-

Tehetetlenül...

gyámoltalanul, árván állt az ősember a természet vad erői között, tudása kevés volt és ha a betegség üszköt vetett testébe, jajgató fohással fordult Varázs-Istenéhez, hogy vegye le róla a sűjt kezét, mert egyebet nem tudott. Ma már az orvosi tudomány fejlettsége és gyógykincstárunk szaporodása megoldotta azt, hogy az emberiségnek nem kell többé úgy szenvednie, ha betegség éri. Most, legújabbban is gyógykincstárunkat és a szenvedő emberiséget a világhírű amerikai Gastro D-vel újabb nyereség érte, mert régi, krónikus gyomor-, bél-, epe-, vese- és máj-bajoknál rendkívüli eredményeket mutatott fel. Kísérletek által be lett bizonyítva úgy a bécsi klinikákon, mint a belföldi kórházakban, hogy a Gastro D olyan elemeket tartalmaz, amelyek szervezetünk fiziológiai folyamataira nagy befolyással vannak. „Gastro D” kapható az ország minden gyógyszer-tárában és droggériájában vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, București, Calea Victoriei 124.

Macsek Vladimir a diktatura kikiáltása óta semmiféle belgrádi kormánnyal nem volt hajlandó tárgyalni. A Sztójadinovics-kormány az első, amelyről a horvát parasztpárt vezére elismeri, hogy valóban a szerb nemzetet képviseli, mint ezt a legutóbbi községtanácsi választások is igazolták.

Vízkereszt ünnepe Bucurestiben.

Megirtuk, hogy Bucurestiben Vízkereszt ünnepét a király jelenlétében, a szokásos fényvel ülték meg. Képünk a Dâmbovița partján készült, arról a jelenetről, amikor a Károly király által a vízbe dobott keresztet kiemeli egy földműves. Képünkön a lépcső legfelső fokán Károly király áll, háta mögött Tatarescu kormányelnök és a főpapság.

ajtóban Consalvi kardinális, a pápa pedig felállt, hogy elébe menjen. Ebben a pillanatban szinte nem is akart Krisztus földi helytartója lenni, hanem szerető, gyöngéd és figyelmes jóbarát a másik szerető, gyöngéd és figyelmes jóbaráthoz. De a kardinális felugrott, elébe sietett és ott térdelt le előtte, a pápa pedig felémelte magához. A bíboros a fehér pápai reverenda háttéréből fordította a maga komor, epés, sötétsárga oroszlanarcát a herceg felé.

— Hallgasd csak, Consalvi, mit mond nekünk ez a fiú! — mondta neki a pápa. S a hercegreben újra fellobbant a remény. Hátha!

— Fontolja meg, ő eminenciája, — mondotta símán a herceg — amit ajánl: a pápai állam visszaállítását és a francia csapatok védelmét, ha bizonyos kívánt irányban veszik fel a bécsi udvarral a tárgyalásokat. Ezzel szemben ime, így áll az Egyház: mindenütt erőszakos kezek nyúltak jogaiba, széthullásra van ítélve, a pápai megerősítéssel felszentelt püspökök egyre fogynak, az Egyház tekintélye teljes romlásban... soha ilyen válságos helyzetben nem volt az Egyház, mint most. — Consalvi egyre sötétebbé váló arccal hallgatta.

A pápa aggódva és figyelmesen nézte bíborosa arcát. S arcának és homlokának egyre jobban összegyűrődő redőiben látta a saját gondját, az Anyaszentegyház gondját, amely úgy függött ő maga felett is, mint az árnyék: a Krisztus testétől elszakadt eretnek országokat köröskörül Angliától a skandináv országokat át Németország és Wladivosztokig. A Franciaországból kiindult szellemi forradalmat. A filozófia és tudomány elpártolását. A teológia és az egyházi tudományok apályát. A

francia hívők ellenségévé válását, a spanyol és olasz hívők erőtlenségét, a Habsburg-országok hívőinek a dinasztia hatalma alatt való görnyedezését. Az összetört jezsuita rendet. A többi rendek szellemének megfogyatkozását. Az üres és gyöngye szemindíriumokat. A lelki-leg üres és gyöngye papokat. S a földgömbön köröskörül: a sötét, forró és ismeretlen Afrikát, amint Krisztusra vár, Indiát, amint Krisztusra vár, a rothadó szigetvilágokat, amint Krisztusra várnak, a sárga százmilliókat, amint Krisztusra várnak, Amerikát, amint Krisztusra vár — vajjon honnét fog fakadni az erő, amellyel az Egyház teljesíti azt a hivatását, amit kötelességül kapott?

S a pápa válla lassan előreroskadt, mint egy a földgömb súlyától. Ezt látták mind a ketten: a bíboros és a herceg és mind a kettő hallgatva nézte őt. Talleyrand visszafojtotta lélegzetét és meg sem moccant: hagyania kell vívódnai magában a fáradt aggyást... s elnézte arcát, finom, okos, magashomloku arc volt, tele szinte túlvilági értelemmel és szinte leányos gyöngeséggel és gyöngédséggel. „Aquila rapax” — gondolta magában Talleyrand. Malakiás jóvendöléseiben ez az ő mellékeve. Még csak rá sem lehet fogni, hogy az, hogy ebben a kegyes és türelmes bárányban valami volna a sashól! S akkor lassan felémelte arcát a pápa és Talleyrand megfélemlítve nézte őt.

— Fiam! — mondta neki halkan és alázatosan a pápa: — majdnem tízenyolc századdal ezelőtt a Tiberiás tó mellett egy halász fejére tette kezét az Údvözítő. Az pedig átadta ezt a kézzelét másnak és ismét másnak. Az

áldás és a kézzelét így értek el hozzám. A sorban voltak okosak és gyenge értelműek, tiszták és bűnösök, erősek és gyengék, talán én a leggyengébb és legerőtlenebb. De a Hatalom, amit ő adott, itt van ezekben az erőtlen kezekben, — s a finom, kicsiny és barna kezek felemelkedtek a levegőbe. — Azért én téged, az én rossz püspökömet, ime megáldalak...

Talleyrand eltorzult arccal ugrott fel. Az áldás árnyéka ismét ott lebegett felette... s Consalvi kardinális is felállt, maga vasból való kezét rátette a herceg vállára, úgyhogy az mozdulni sem tudott.

— Megáldalak, — folytatta a pápa, — s ez az áldás tapadjon minden cselekedetedhez, hogy bármiből, amit tesz, az Egyház java sarjadjon elő és jutalmazzon meg ezért téged az, akinek nevében annak idején püspökké felkenettél.

Mély és rekedt hang tört elő a herceg melléből, mély és rekedt hang, szinte mint a hollóé. Kibontakozott a kardinális kezének sulyából és fehér arccal hátrált ki az ajtón. Ebben a pillanatban már tudta, hogy Napoleonnak el kell vesznie, hogy ő maga elpártol tőle s hogy a Császár bukásával megszűnik a pápa fogsága. Még látta a gyertyafényes arcot, amint éles és erős volt, rettenetes volt, mint a sasé. „Aquila rapax” — lobbant fel benne, mint a villám s az ajtóból kisugárzó fényben megpillantotta a szemközti falon az M. marquisé gyalázatos szépségehez hasonló kepet, az Asszony rettentő báját, amely uralkodott testen és vérén s ekkor összeesett a kép előtt.

(Vége.)

Harmadosztályon

Bucuresti, január hó.

Jobb időkben elsőosztályon utaztam, szép orrfedeles arcképes igazolvánnyal, aminek látára a kalauz olyan haptákba vágta magát, hogy a miniszter előtt se különben... Alttalában az első osztályon ilyen hapták sorozatából áll a jegyellenőrzés. Egy hapták a potyajegyves képviselőnek, egy a potyajegyves újságíróknak, egy a potyajegyves vasúti főtisztviselőnek, egy a szolgálati jegyes polgári vagy katonai előkelőségnek, ami gyakran készíti magát a potyautast is az öngúny megnyilvánulásaira: — Kedves kalauz úr, ha pénzt akar keresni, parancsoljon átfáradni a harmadik osztályba.

Nem mintha a harmadosztályban nem lennének elegendő számban ingyenes utasok. Hiszen, mint valamelyik fővárosi lap nemrég megírta, nincs a világon még egy olyan ország, amelyben annyi volna a vasúti potyajegy, mint Romániában. A harmadosztályt a vasúti fékezők, bakterek és munkások családjai árasztják el, meg a hadirokkantak szegények, akiknek az állam vasúti szabadjeggyel szúrja ki a szemét.

Sajnos a kisebbségi újságíróknak még a szemkiszúrás megtiszteltetését sem juttatják manapság. Hiszen a kormány egyáltalában nem csinál gondot magának abból, hogy immár egyetlen magyar újságíróknak sincs még harmadosztályú szabadjegye sem. Beesületesen megváltjuk tehát a jegyünket a vékonyan párnázott fapados vagonba s azzal áztatjuk magunkat, hogy itt, ha nem is szebb és kényelmesebb, de mindenesetre változatosabb és tanulságosabb az utazás.

Nem is tudom: van-e még dolgozó magyar kisebbségi ember, aki megengedheti magának a fényűzést, hogy első vagy második osztályra váltson jegyet. Itt, a fapadok között találkozom a lelkessel, a tanárral, a kereskedővel, a magántisztviselővel, sőt az ügyvéddel és orvossal is. Es ami még ennél is jellemzőbb: Rázböjében, ahol a Marosvölgy felől érkezők szállanak át a fővonalra, s ahol minden vomatra jut egy csoport jólöltözött, tartózkodó modorú, szépborodú, rögtön felismerhetően a magyar történelmi osztályhoz tartozó utas, — ma ezek is a harmadosztályú vasúti kocsikban helyezkednek el.

Elég szomorú jelenség ez.

Bucurestiből egy görög katolikus lelkészszel utaztam, a folyosóra szorultam egészen Braşovig, ahol az első érezhetőbb helyirítések vannak. Kicsit kisebbségi a görög katolikus ember is. Nem csoda tehát, ha ő is vállalta a harmadosztályú sorsot... Persze politizáltunk. S nem első ízben volt alkalmam ezúttal tapasztalni azt a nyers őszinteséget és szókimondó elégedetlenséget, amellyel erdélyi görög katolikus lelkészek, — akiknek erős és becsületos román hazafiságot pedig senki sem vonhatja kétségbe, — a mai közállapotokat és a vezető személyiségeket bírálják. Az óvatossághoz szokott népkisebbségi ember aggódva tekint körül az ilyen szavak hallatán s nem egyszer szinte kísértésbe jő, hogy védelmébe vegye a meglátandókat.

Braşovtól kezdve aztán sikerült ülőhelyre tennem szerf. En sarokülést harcoltam ki magamnak, ami roppant nagy jelentőségű, mert a harmadosztályú vasúti kocsi oly embertelenül vannak berendezve, hogy az utas éjszakai bóbiskolásában csak akkor tudja oldalt megátámasztani a fejét, ha a fal mellé — az ajtó vagy az ablak sarkába — kerülhetett. A derék román pap, aki mellettem foglalt helyet, politikai fejtegetéseiben egyre élesebb támadásokat kezdett irányítani emiatt a vasúti vezérgyűlés ellen, amely ime annyi társadalmi lelkiismerettel sem rendelkezik, hogy míg a magasabb osztályú utasok számára minden kényelmet biztosít, a csekélyebb anyagi felkészültségűket kínló virrasztásra ítéli.

— Oroszországban, — mérgelődött, — minden utasnak fekhelye van.

S valóban a bóbiskolásra alkalmas elhelyezkedést egész éjszaka hiába kereső utasok megható gyötrődését figyelheti meg az ember a padok e kényelmi fogyatékossága miatt. A jó lelkész úgy segítette magát, hogy az én vállamra hajította fejét és nyugtalan szenderegésé-

ben, szép fekete szakállával, állandóan csiklandozta arcomat.

Még tanulságosabb volt számomra visszafelé az út. Clujon német beszédű zsidó úriember és vele egy idősebb hölgy jelent meg a fülkében. Foglaltás jelölés csomagokkal végigrakták egy egész pad összes ülőhelyeit s bárki nyitott be, a legnagyobb lelki nyugalommal utasították vissza:

— Nincs több hely.

Az utasok már torlódni kezdtek a folyosón, de mégis tiszteletben tartották az első foglalás jogát, mindaddig, míg a vonat indulásakor ki nem derült, hogy a csomagokkal végigrakott pad helyett egyetlen személy, az idős hölgy számára akarták fenntartani, aki így kényelmes alvóhelyet óhajtott biztosítani magának. Ekkor azonban fellázadtak a kívülrekedtek, behatoltak a fülkébe s az ájuldozó tiltakozás ellenére nemcsak hogy letelepedtek a „foglalt” helyekre, hanem magyarul és románul egyaránt, félre nem érthető kijelentésekkel mutattak rá az ilyen toladók. Önző és kíméletlen terpeszkedésben megnyilatkozó faji jellegzetességre.

Apahidánál ült egy hely szemben velem, az idős hölgy mellett s a lázadók rögtön oda is tessékelték egy feltűnően szép barna úriasszonyt, aki a szamosvölgyi vonalról szállt át. Mint hamar elárulta, Gherláról Dumbraveniibe utazott, azonkívül nagy fekete szemek voltak és magyar könyvet vitt ki bőrdíjából — csak örmény származású hölgy lehetett tehát.

Campia Turziinál már nem álltam meg, hogy meg ne kérdezzem, mit olvas.

— A legújabb Körmentit, — felelte.

Igy csak olvasott s a modern irodalomban tájékozott ember beszélhet, — gondoltam a gombában, némi meglepődéssel, nem mintha elentézet éreztem volna a harmadosztályú vasúti kocsit és az irodalmi műveltség között, hanem mert a mi anyagias, hajszolt, kenyérgondos életünkben nem éppen gyakori olyan valakivel

VANDALUZIA

Nem hallottam Madrid vörös parancsnokának a rádiószózatát, amelyben menekülésre hívta fel a spanyol főváros lakosságát. De minden éjjel felriadok s tüzesóvákat látok a sötét égbolton, ablakomon keresztül, sokasodó repülőrajok zúgását és pokoli bombakoncert recsegését-rofogását, robbanását hallok s a lelkem mélyéig megrendítenek a menekülők sikoltásai. S e felriadás után reggelig álmatlanul hanykolódok, mintha nekem is közvetlen részem lenne ebben a szörnyű koncertben.

Ezekben a hajnali órákban gyakran gondolok Madridra, ahol sohasem jártam és Spanyolországra, ahová most már aligha fogok eljutni valaha. És a gondolataimban beutazom a Földközi tengerre, ahol valamikor az avarok, a médek, az asszírok, a perzsák, a görögök kultúrája hajózott Keletről Nyugat felé, hogy évszázadok folyamán Nyugat elnyelje Kelet művészetét, iparát, kereskedelmét, megtanulja Kelettől az irás tudományát s a békétlenség, a telhetetlenség, a gyűlölet és forradalmi verengések csiráját vesse el körülhatatlanul.

S a Földközi tengerrel behajózok gondolatban Valenciába, amelyet egykor a legendás spanyol hős, Cid foglalt vissza az araboktól és sorokat idézek Corneille gyönyörű drámájából, amelyet a spanyol hősről írt. És ha már itt vagyok Valenciában, gondolataim repülőgépén bebarangolom Ibériát.

Olvastam egyszer egy különösen realiztikus regényt, amely Andaluziában játszik. Andaluzia. Milyen zeneengésű ez a név. Pedig e szó eredete nem lírikus hangulatú, szerenádadó hidalókkal, hanem a vandálokkal van kapcsolatban s a Vandaluzia névből származik.

Vandaluzia.

De hiszen ez nem az ókorból való név, hanem a mai, testvérhárcot folytató spanyolokat illeti inkább, akik repülőgépeikről rommá lőték Toledót és a legszebb spanyol városokat s

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szép-ségei, liktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjúság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjúság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívjuk a figyelmet az értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István Társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvtárlapunkban

találkozni, aki a magyar könyvkiadás eseményeivel ennyire lépést tart.

Parázs irodalmi eszmecsere kerekedett közöttünk, amilyenre első osztályú utas koromban egy ízben sem volt alkalmam. A hölgy közben megemlítette, hogy a kezében tartott könyvet a gherlai örmény katolikus kör könyvtárából vette ki, mire én érdeklődni kezdtem az ottani katolikus magyar élet iránt, elpanaszolván közben, hogy bizony nálunk Bucurestiben nagy nehézségekkel küzd a katolikus magyar mozgalom.

— Oh, — vigasztalt, — azért ott is vannak már biztató kezdek... Olvasom Jávor beszámolót... bizonyára látja ön is néha ezeket a cikkeket...

— Hogyne, — vágtam közbe. — Sőt from őket.

Most már bánom, hogy e váratlan fordulat kedvéért lemondtam arról a pokoli mulatságról, hogy meghallgattam volna egy művelt újságíróval esetleg szigorú bírálatát arról a bucarestii újságíróról, aki velem azonos.

Jávor Béla.

most az ezeréves Madrid elpusztításán fira-doznak. Mert körülbelül most lesz ezer éves Madrid, amelyet mint várost, első ízben 939-ben említett egy okirat, s amelynek II. Alfonz 1083-ban adott először királyságlevelet, de végleg királyi székhé II. Fülöp tette, aki a hatalmasá vált birodalommal 1556-ban a világbirodalom ábrándját is örökölte.

S valóban, Spanyolország tengerek és gyarmatok körülán urává lett hosszú időn át, hogy elérkezék a természetes süllyedés korához: mert a túlságos nagyság, bőség és jólét is nyomorba sodorhatja a népeket.

Es Spanyolország ma ott van. Nem tud megküzdeni önmagával s nem tudnak rajta uralkodni féltelenen sem a józan megfontolás, sem a végtelen terror s a szörnyű indult-hullámszámokban elég és megsemmisül Ibéria népe, — hogy rajta maradjon az ókor feledésbe merült neve: Vandaluzia.

Hogy a vandálokat vandalizmusokról nevezték-e el, nem tudom. De az bizonyos, hogy azok, akik a csodálatos spanyol műemlékeket felgyújtják, rommálövik, akik az El Prado páratlan szépségű tölgyfaerdejét, a madridi Palacio Realet, a Salesas Reales kolostort és az ősi város és ország többi felbecsülhetetlen kincsét pusztítják, — azok csak vandálok lehetnek.

Ellenvenetik, hogy a háború, a polgárháború is, következtésképp vandalizmusú faj? Igaz. De a műkincsek nemzetközi védelemben részesülnek, az ember i belátás mellett. És ahol még a műkincseknek sincs értéke, (nem is szólva a kiontott polgári vérről), az már a történelem számára is vandalizmusnak számít.

Hajnali félrezenésben is tudom ezt és azt hiszem, hogy velem együtt sok millió hajnali félrezenő lenne boldog, ha e véres virradatokból, békés hajnali harangszóra és nyugodt, világos regalekre ébrednének.

Huzella Üdön.

Az olaszok az új földközi-tengeri egyezményt mozgásba hozzák Spanyol-Marokkóért

Az angolokat felhívták a francia hadikészü ödésekkel szemben a megievő helyzet védelmére. — Tovább erősödik a német-francia kiengesztelődés

Rómából jelentik: A *Giornale d'Italia* keddiszama rendkívül fontos cikket közöl a spanyol ügygel kapcsolatos kérdésekről.

Röviden összefoglalva, a lap azt állítja, hogy Franciaország komoly előkészületeket tesz spanyol Marokkó megszállására. Ezzel összefügg a lapnak az az értesülése, hogy

a valenciai vörös kormány törvénytervezetet készített s eszerint tömegesen spanyol állampolgárságot akar adni a mellette harcoló külföldieknek.

A *Giornale d'Italia* határozottan állítja,

hogy Franciaország katonai készülődései máris folyamatban vannak. Ezzel szemben felhívja a lap az angol kormány figyelmét arra, hogy ez az angol-olasz egyezményben érintett státusquo nyílt megsértését jelentené. Tehát emlékezteti az angol kormányt, hogy *mind Olaszország, mind Anglia, harmadik állammal szemben is garantálták ezt a státusquot.*

Hangoztatja végül a lap azt a meggyőződését, hogy amint Olaszország is híven ragaszkodik kötelezettségeinek teljesítéséhez, Anglia sem fog habozni, hogy mindentől függetlenül teljesítse kötelezettségét.

A berlini francia nagykövet Párizsban.

A francia katonai attasé Spanyol-Marokkó beutazása során meggyőződött, hogy hazugság volt a német partraszállásról szóló híresztelés

Párizsból jelentik: Amint tegnap már közöltük, Francois Poncet berlini francia nagykövet a Hitlerrel folytatott hétfői megbeszélése után Párizsba utazott. Ott azonnal felkereste Delbos külügyminisztert, akivel hosszasan tanácskozott.

Ezzel a tanácskozással kapcsolatban illetékes helyen kedden este hangoztatták, hogy Hitler és a francia nagykövet kölcsönös kijelentéseinek fontosságát mutatja az az enyhülés, amely Németország és Franciaország között a spanyol Marokkó kérdése tekintetében észlelhető. Kiemelik ezek a körök a francia

kormány álláspontját, amely szerint

Franciaország valóban sohasem szándékozott megszállni spanyol Marokkót.

A Hitler szavai által keletkezett jó benyomást még megerősítette az a tény, hogy a tetűn! spanyol főbiztos közölte a francia konzullal, miszerint az általa kormányzott területen szabad járás-kelest biztosít a francia katonai attasénak. Az attasé, aki a spanyol-marokkói tényleges hatóságoktól állandó, szabad menetlevelet kapott, már is tett körutat, amelynek során semmi rendkívüli dolgot nem tapasztalt.

A német sajtó bizik a francia nép túlnyomó többsége békeakarátában. — Az uszítók zavarkeltései meghiusítását sürgeti. A francia külügyi félhivatalos lap bizakodóan ír Hitler legutóbbi kijelentéseiről

Berlinből jelentik: A német lapok hosszasan foglalkoznak a Hitler szavai nyomán keletkezett enyhüléssel.

A német kormány félhivatalosa, a *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* így ír:

— Mindenki tudja, hogy a német nép épügy, mint a francia nép túlnyomó többsége, őszintén kívánja a valódi békét és megegyezést Németország és Franciaország között. Németország már számos esetben bizonyosságát adta jószándékának. A béke és kiengesztelődés ügyét nagymértékben elősegítené, ha a jövőben Franciaországban is hasonló szellem kerelkednék felül és Franciaország azon igyekeznék, hogy bizonyos körök zavarkeltő kísérleteit meghiusítsa.

A *Berliner Tagblatt* szerint a Vezér ismét tanuságát adta szilárd békeakarátának és

nem méltatta figyelemre azt a féktelen rágalmaszó hadjáratot, amelyet a spanyol ügygel kapcsolatban a francia lapok Németország ellen folytatnak.

A Hitler vezetése alatt álló Németország

— folytatja a lap — soha sem adott okot ilyen esztelen gyanúsításokra, mint amilyeneket most a francia sajtó Németországra szór. Ezek

A vörös csapatok ellentámadást kezdtek Madrid körül

A támadás a nemzetiek pergőtüzében összeomlott. — Együttes tengeri és légi ostrom indult Malaga ellen

Madridból jelentik: A spanyol vörös csapatok kedden hajnalban nagy támadást kezdtek az El Prado és Las Rosas környékén lévő nemzeti hadállások ellen. A támadást tíz harcikosci is támogatta, de az offenzíva a nemzetiek tüzéségének pergőtüzében összeomlott. A vörösek végül is kénytelenek voltak visszavonulni. A harc során nagymennyiségű hadianyag jutott a nemzetiek kezébe; négy harcikocsit is zsákmányoltak.

A nemzeti hadsereg főhadiszállása a vörösek legutóbbi támadásait reménytelen kísérleteknek nevezik, amelyeknek egvedüli célja a vörösek soraiban ellankadt harci kedv felélesztése.

A nemzetiek két hadihajója és repülőgépe támadást intézett Malaga kikötő és a város ellen. A repülők többszáz bombát dobtak Malagára, a cirkálók pedig gránátokat dobtak a

a gyanúsítások elsősorban a francia sajtó meg bízhatatlanságára vetnek kétes világitást, de nem nagy hasznára vannak a francia kormány politikájának sem.

A francia külügyminisztérium lapja, a *Temps* Hitler hétfői kijelentéséhez bizakodó hangú megjegyzéseket fűz. A lap a Vezér újévi nyilatkozatában az őszinte jószándék megnyilvánulását óhajtja fölfedezni és kiemeli, hogy az elhangzott kijelentések elő fogják mozdítani a folyamatban lévő kényes nemzetközi tárgyalások sikerét.

Az olasz sajtó mondja, hogy a németek elleni uszítás akadályozza a spanyol kérdés megoldását

Rómából jelentik: Az olasz lapok elítélő hangon foglalkoznak a francia sajtó németellenes uszításaival.

A *Tevere* megállapítja, hogy ezek az alap-talan, riasztó hírek nagymértékben akadályozzák a spanyol válság megoldására irányuló törekvéseket.

A *Piccolo* szerint az angol sajtó túlnyomó része nem veszi át a francia híreszteléseket és nem támogatja a francia sajtóhadjáratot.

A *Popolo di Roma* szerint Párizs és London véleménye a spanyol kérdésben egyre jobban eltávolodik egymástól. Az angolok ebben az ügyben is megőrizték hidegvérüket.

Lebrun köztársasági elnök összehívta az államtanácsot

Párizsból jelentik: A francia kormány tagjai csütörtökön este Lebrun köztársasági elnök elnökletével államtanácsra ülnek össze. Az államtanács napirendjének legfőbb pontja a külpolitikai helyzet megvizsgálása, különös tekintettel a spanyol eseményekre. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják az államtanács ülését annál is inkább, mert előzőleg Londonban is fontos minisztertanács lesz.

A benemavatkozási bizottság új határozatokat hozott a nemzetközi ellenőrzésekről és azok költségeiről

Londonból jelentik: A benemavatkozási bizottság ülése után ismeretessé vált, hogy a semlegeségi egyezmény legtöbb aláírója részt vállal a benemavatkozás ellenőrzésével járó költségekből. Új megállapodások jöttek létre a hajózás, az önkéntesek küldése és a propaganda ellenőrzéséről. Ha a két spanyol kormány az uralmuk alatti területeken nem enged meg a hatályosabb ellenőrzést, akkor azt Gibraltárnál, a francia—portugál határon hatályosabbá teszik. A tengeri ellenőrzés blokádjellegű lesz.

Élet — regény.

Hét ősz, egy tavasz

Hét asszony élet, hét ősz, küzdelmes élet mutatja be az irónó: NAGY MEDA, finom meglátással és sok közvetlenséggel, egy fiatal leány napugaras boldog élet-történetének kapcsán.

Ara 35 lejt és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál

Kun Béla borzalmas krimi vérengzése egy menekült orosz író új könyvében

Hogyan lőttek föbe három hónap alatt 40.000 embert

Szolonyevics Borin és Iván orosz írók nemrég menekültek Szovjet-Oroszországból és „Golon Rosziji”, „Orosz hang” címen újságot adtak ki, amelyben az egyik Szolonyevics cikksorozatát írt „Orosz cserkészek a forradalom tüzeiben” címen. A cikksorozat most könyvalakban is megjelent. A könyvben ismerteti a krimi véres napokat, amikor Wrangel tábornok kiűrtette a várost és Kun Bélaék borzalmas öldöklést rendeztek Oroszországnak ezen a részén.

Ebből a könyvből vesszük az alábbi szemelvényt.

A városban sok Wrangel-hadseregbeli tiszt, tisztviselő és közlegény volt, akik elhatározták, hogy Oroszországban maradnak, abban reménykedve, hogy a polgárháború befejezése után a vörös terror enyhülni fog. Annál is inkább erősen hitték ebben, mert az evakuáció pillanatában a központi kommunista végrehajtó bizottság rádió útján nagyhangon ígért amnesztiát.

Sokan, mint fuldokló a szalmaszálba, kapaszkodott ebbe az amnesztiába, remélve, hogy most már a halálos küzdelem ideje elmúlt és a békés munka korszak következik. Hitték a magas szovjetszervezet ígéretének és ezért a politikai rövidlátásáért az ottmaradtak többsége véres árat fizetett.

A hét végén, amikor a polgári hatóságok már majdnem mind megérkeztek, az utcákon mindenütt hirdetőmenny állott, melyről először Olja nagyapja, egy öreg ezredes beszélt nekünk. Ebben a hirdetőmennyben első sorban a fehér hadsereg tisztjeit, legénységét és tisztviselőit kérték fel jelentkezésre.

A békés meghívásnak hitték és a megjelenő napon nemcsak a cirkuszt, de magát a teret is elárasszta a nagy tömeg, mely türelmellenül várakozott a beígért gyűlésre és a népbiztos beszámolójára a szovjet teremtő munkájának békés feladatairól.

Hirtelen a szomszéd utcákból felbukkanó vörös katonák sűrű láncra vette körül a tömeget s megkezdődött a naiv nézőknek az igazoltatása, akik egyszerű lélekkel hitték a hirdetésnek és amnesztiának.

Az asszonyokat, gyerekeket, öregeket és mindazokat, akik a helyszínen felmutatott okmányokkal igazolták, hogy nem tartoztak a fehér mozgalomhoz — elbocsátották, a többieket, több mint 2000 férfit, a tengerészkaszárnnyába vezették.

Kevesen jöttek ki onnan élve. Néhány éjszaka egymásután, messziről, a Malachovdombon tülről hallatszott a géppuskák berregése...

Az agyonlövötteket nem temették el, mert a kórtalajt füléni 2000 holttest számára tulsok gondot okozott volna. A véres hegyszorosokhoz vezető ösvényeken vörös őrség állott, amely senkit sem engedett 2-3 kilométernél közelebb a kivégzés helyéhez. Es csak néhány hónap múlva, foglyokkal takarították el úgy ahogy a meggyilkoltak maradványait.

Krim diktátora Kun Béla

Egész Krim nyögött a terror hallatlan felvágolásától. Krim diktátora, a „magyar” Kun Béla mondta:

„Krim egy bedugaszolt üveg, melyből egyetlen fehér gardista sem fog élni kiszökni...” és Sebastopol, mint a felsziget katonai központját, különösen gondos tiszogatásnak vették alá. A rettenetes terrorjáról híres Odeszából érkeztek ide a cseka rohambrigádjai. Hozzákezdtek a fehér gardisták elfogatásához, mint ahogy Hacsatriján, egy őrmény szkeptikusan mondta: „a kegyelmes kegyelme” a végrehajtóbizottságnak. — papirrongynak bizonyult.

A hadsereg és cseka emberei minden éjszaka körülzártak egy-egy háztömböt és 24 óra alatt tüzetesen átkutatták. A gyanusoknak talált embereket „fehér elemeket”, ahogy akkor mondták, elküldték a tengerészeti laktanyá-

ba (a börtönök természetesen már régen elégtelennek bizonyultak), ahonnan éjjelenként elvezették őket ismeretlen irányba... Egyszer korán reggel félénk kopogás hallatszott a mi haviránk ajtaján, ahol én akkor ideiglenesen laktam. (A cserkészek által felépített házikó).

— Ki az? — kérdeztem felébredve.

— Én, én vagyok, önhöz jöttem, Boris Lukjánovics. — felelt egy reszkető női hang.

Gyorsan felöltöztem és kinyitottam az ajtót. Egy öregasszony lépett be támoltyogva a szobába:

— Jó napot, Anna Ivánovna. Mi van önnel? — kérdeztem, felismerve vendégemben Olja nagyanyját.

Az én váratlan vendégem felelni akart, de hirtelen megtántorodott és majdnem összeesett. Felfogtam és leültem egy székre. Az öregasszony kisírt, ráncos arca maga a kétségbeesés volt.

Szipogva nyögte:

— Olját, Olját elvitték. Éjjel razzia volt...

— Miért vitték el a kislányt?

— Honnan tudnám én... Orosz nemzetiszin zászlót találtak nála... Kölyök-kutya, a fehér gardisták közül — mondták. — Én nem tudom. Pár nap alatt ennyi csapás... Csak nem fogom Olját is elveszíteni?

— Hogyan elveszíteni őt is? Hát Nikoláj Nikolájevicsel történt valami?

— Maga még nem tudja. — suttogta az öregasszony. — Őt még tegnapelőtt fobelölték. A cirkuszból már nem is jött vissza... Istenem! Istenem! Az én őszhajú öregemet meggyilkolták... Csak nem fogják meggyilkolni az én kicsi lánykámat is?

Ősz fejté kezeire hajította.

Az utolsó nap kegyetlen csapásai szemmel láthatólag megtörték az öregasszony erejét.

— És Olját régen elvitték?

— Nem. Csak ma reggel. Őt még biztosan sehová sem vezették el. A letartóztatottakat egyelőre mind egy házba terelték össze. Önhöz jöttem, Boris Lukjánovics. — nyögte rimánkodva. — Talán ön képes volna valamit csinálni. Jaltánál is egyszer már megmentette őt.

Izgalmas szökés

Napközben, a szennyvíz kihordása után, sikerült meghuzódnom az udvar egyik sötét sarkában, ott rendbehoztam elgyűrt sapkámat, kabátom ujjával megtisztítottam a cipőmet, sőt az arcomat is megmostam egy pocolyában. Szóval igyekeztem külsőmnek a lehető legnagyobb fényt adni. Azután lassan a kapu felé húzódtam s a sarkon túl, elálló szivervésel, lestem az alkalmas pillanatot.

Nemsokára a kapun túl türelmetlen autótülkölés hangzott fel és én egyáltalában nem sietve, önérzetes határozottsággal, teljesen nyíltan odamentem a kijáratához, az újságtekereset, mint aktacsomót tartva a hónom alatt. A kapu kinyílt és egy autó gördült be az udvarba, két egyenruhás, sisakos és borkabátos emberrel, akik valami cseka főnököknek látszottak. Biztos léptekkel indultam feléjük s a gép elé érve, kezemet fesztelenül a falponhoz emeltem és barátságosan elmosolyodva, úgy köszöntöttem őket, mint régi ismerősöket. A két csekaember kissé csodálkozva nézett magas, szokatlan öltözékű, határozott alakomra, köszönésemet viszonzva, kezüket sapkájukhoz emelték és a gép tovább haladt.

Ez az egész némajáték az én cerberusaim szemelátlára történt és meggyőzte őket, hogy én közülük való vagyok, sőt egyike a felelős csekaembereknek.

Tényleg nehéz is lett volna mást gondolniok. Magas, biztos föllépésű, aranyzeműveges ember, külföldi öltözethen (rajtam az amerikai vöröskeresztől kapott kabát volt), nőne alatt aktatászkával, nyugodtan megy a kapuhoz, barátságosan mosolyogva köszönti az autóban ülő kommunistákat, s ami a fő, azok viszonz-

Az Isten talán újra megsegíti... Nekem már, láthatja, nincs erőm utána menni...

Egyik zsebembe egy darab kenyeret dugtam, a másikba, szinte mehanikusan, valamilyen újságcsoportot. Talán valahol várakoznom kell, fogok olvasni — villant át az agyamon, mikor Olja megszabadítására indultam. Mivel a razzia még nem fejezték be, az összes letartóztatottakat egy házba terelték, ahol egy kómorképű csekaember vallatta őket.

A katonás testtartás is életveszélyt jelent

Idegen ruházatom és biztos föllépésem segítségével sikerült átjutnom a vörös katonák kordonján és beszédbe elegyedni a „vörös csendőrrel”. Bebizonyítottam neki „igazolványaimmal”, hogy a cserkészség teljesen legális szervezet, mely a népművelődési szakosztályban dolgozik és hogy az ő gyanúsítása a cserkészkülönítmény forradalomellenes szellemét illetően alaptalan és hogy egy 16 éves leányka semmiképpen sem lehet veszélyes ellenség a szovjethatalomra nézve, mely győztesen került ki a hároméves polgárháborúból. A csekista kihívta Olját és meglátva fiatal, rózsás, gyermekleány arcát, maga is belátta, hogy helytesei tényleg csak tulbuzgóságából tartóztatják le... Akkoriban kevés volt a bőzön és az elfogottakat vagy azonnal agyonlőtték, vagy szabadlábba helyezték. Ennek az időnek a büntető politikája a végleteleg egyszerű volt...

— Hát rendben van, — egyezett bele a csekista, — az ön leányvédencét elengedjük. Hanem, ami magát illeti, ha már magától jött ide engedje meglátnom, ön, aki régen tartózkodik Sebastopolban, mivel foglalkozott itt Wrangel ideje alatt?

Ez a helyzet — enyhén szóiva — kellemtelen volt. Bármiképp is igyekeztem kiskítani, de a csekista gyanúját, hogy én „fehér” vagyok, nem sikerült eloszlatnom és néhány óra múlva, 50-60 emberrel együtt, engem is elkísértek a tengerészeti laktanyába.

Itt a foglyokat egyáltalán nem etették, mert 3-4 nap alatt mindenkinék a sorsa amugy is eldőlt. Én arra határoztam el magamat, hogy nem várom meg türelmesen a proletár hatalom „igazságos döntését” és úgy fogok cselekedni, mint egy „nem egészen lojális” polgár, másszóval — meglógok, amíg nem késő és nem gyengültem el teljesen az éhségtől.

A kaput lettek és kínaiak nagyobb csoportjai őrizték. A magas köfalon túl örök jártak. Már néhány embert, akik köfalon át próbáltak menekülni, megsebesítettek és meggyilkoltak. A falon túlról minduntalan lövések és kiáltások, hallatszottak.

zák is a köszönését. Hogyan lehetne nem közülük való?

Továbbra sem sietve, hanem megőrizve méltóságomat s a nyugodt, biztos mosolygósomat, felvettem utamból a kínai őrt és lassan kimentem a még egyelőre nyitott kapun. Senki sem kért tőlem igazolást!

A terror tovább viharzott körülöttünk, nem kimélve meg a mi cserkészszaladunkat sem.

Példaképek az életszentség után:

Müller Lajos S. J.:

Benigna Consolata nővér élete; a híres misztikus lélek élete, naplója, magánnyilatkozásai, ájtatosságai, tanácsai. Ára . . . . . 95 lel.

Gravóssy Elemér S. J.:

Egy sir a Duna felett. Egy napjainkban elhunyt magyar vizitációs nővér élete, lelki fejlődése, sok követhető erény példája Ára . . . . . 55 lel.

Wagner:

Mai lányok életstílusa; szentéletű fiatal lányok nevelőhatása, érdekes életrajza. Ára: . . . . . 60 lel.

Gravóssy S. J.:

Jézus nyomában. P. Pignatelli S. J. a száműzött herceg életrajza, a jezsuitarend felosztása idejéből. Rendkívül érdekes és tanulságos. Ára: . . . . . 115 lel.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés felügyelői helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hefőldön: Egész évre 500, félévre 250, negyedévre 210, egy hóra 70 leu.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 22.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.
 Csekk választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató Intézet jelentése szerint várható időjárás: Továbbra is száraz, hideg idő.

A SZENTATYA RENDKIVÜLI TÜRELEM-MEL VISELI FAJDALMAIT. Rómából jelentik: XI. Piusz pápa állapotában kellemetlen és fájdalmas természetű komplikáció állott be. A vérkeringési zavarok helyi következménye, mely eddig a baltérd felett mutatkozott, de az utóbbi napokban örvénytelenesen javult — most a jobb combra kezd áttérni. Ennek azonban egyelőre nem kell komolyabb jelentőséget tulajdonítani, mert már a napokban megállapították a Szentatya orvosai, hogy a betegség lefolyása nem olyan, hogy úszkösödéstől kellene tartani. A Szentatya egyébként továbbra is rendkívüli türelemmel viseli most már ismét növekvő fájdalmait. Kedden a bíboros államtitkárán kívül Mercati bíborost is fogadta, hosszabb ideig. Kezelőorvosa, Milani tanár naponta háromszor keresi fel a nagybetegét és minden lehetőséget követve, hogy a helyi zavarokat visszafeljlessze.

ELINDULT A PÁPAI LEGÁTUS KÜLÖN HAJÓJA MANILLÁBA. Nápolyból jelentik: A „Conte Rosso” nevű óceánjáró luxushajó kedden, jan. 12-én hagyta el a nápolyi kikötőt, hogy a februári eucharisztikus kongresszusra kiküldött pápai követet és hatalmas kíséretét a Fülöp-szigetek fővárosába, Manillába szállítsa. *Doughtery* bíboros, filadelfiai érsek, pápai követ kíséretében Európa különböző országaiból számos főpap és más előkelőség utazik. A hajó utiránya Port-Said, Massaua, Bombay, Colombo, Singapore, Sanghai, Hongkong. A pápai követ hajóján utazik dr. Nyisztor Zoltán, a „Magyar Lapok” munkatársa is, akitől rövidesen színes beszámolókat közölhetünk a rendkívül színesnek ígérkező világkongresszusról.

Átvette hivatalát a bucaresti magyar külkereskedelmi hivatal új vezetője. Bucaresti. Saját tud. Jevési Jenő, a bucaresti magyar külkereskedelmi hivatal új vezetője, akit a múlt év végével távozott Teleky gróf helyébe nevezett ki a magyar kormány, hétfőn délelőtt átvette hivatalát.

BEVONJÁK AZ EZÜST SZÁZLEIESEKET. Bucaresti. Saját tud. A pénzügyminiszter elrendelte a pénzügyvizsgáztóságoknak, hogy az ezüst százalékokat vonja be a forgalomból és 500 leu darabot tartalmazó zsákokban adják át a Nemzeti Banknak. A rendelkezés különös óvatosságra hívja fel az illetékes közegeket, nehogy hamis százalékok kerüljenek ezekbe a zsákokba.

Kiparcellázták Lönhardt püspök egykori kastélyának hatalmas parkját. Deva. Saját tud. A devai közéleti tanács többszöri elutasítása után hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlegi tulajdonosok kérésére Lönhardt püspök egykori kastélyát a hozzátartozó parkkal együtt kiparcellázzák. A tanács határozata azonban nem fedi teljesen sem a tulajdonosok, sem a közönség érdekeit és így előreláthatólag mindkét részből megfellebbezik a rosszul szövegezett határozatot.

ELTÜNT EGY MEXIKÓI UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP. Mexikóból jelentik: Hétfőn egy utasszállító repülőgép indult utnak Mari-dába két repülőgéppel, egy rádiókezelővel és hat utassal, akik között egy angol, egy svéd és egy amerikai állampolgár is van. A repülőgépnek Veracruz környékén nyoma veszett. A gépet mindenfelé keresik, de eddig még mindig nincsen róla semmi hír.

Hertz Mártont áttették a határon. Bucaresti. Saját tud. Hertz Márton rémregénykiadót tegnap egy rendőrbiztos felültette az ardeali Rapidra és egy szigra-ügynök gondjaira bízta, aki elkísérte az episcopia-bihorolui határ-állomásra, ahol átadták a magyar hatóságoknak.

JUGOSZLÁVIA KATOLIKUS PÜSPÖKEI KÖZÖS KONFERENCIÁRA GYÜLTEK ÖSSZE. Zágrábból jelentik: Délslávia katolikus püspökei a horvát fővárosban igen fontos tanácskozásra gyűltek össze. Dr. Bauer zágrábi érsek elnöklete alatt. A püspöki konferencia tárgya a Szentszékek közötti konkordátum, amelynek ratifikálása ellen tudvalevőleg a szob-ortodox egyház nagy nehézségeket támasztott.

Január 17-ig lehet nyúlakra vadászni. Bucaresti. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium engedélyezte, hogy a nyúlavadászat az idén kivételesen január 17-én estig tartson.

HÓVIHARBA KERÜLT ÉS LEZUHANT EGY UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP. Los Angelesből jelentik: A „Western Air Express” Salt Lake Cityből útnan volt Los Angeles felé, amikor San Fernando közelében hóviharba került és lezuhant. A repülőgépben a két pilótán és pincérleányon kívül tíz utas volt, közöttük Johnson, az ismert Afrika-kutató is. A repülőgép egy hegycsúcsra zuhant. A hegycsúcs nehezen közelíthető meg, órákba kerül, míg a mentőexpedíció feljuthat a hegytetőre. Újabb jelentés szerint a repülőgép-szárcsélenségnél egy utas esett áldozatul, a többiek kisebb-nagyobb sebesüléssel életben maradtak. A három főnyi személyzet állapota elég súlyos.

ELSÜLLYEDT EGY FINN MOTOROS-HAJÓ. Londonból jelentik: A Johanna Horden, finn motoroshajó, amikor visszatérőben volt Newyorkból Helsinki felé, az Orkney-szigeteken nagy viharba került és elsüllyedt. A hullámok négy holttestet a partra sodortak. A legénység huszonkét tagja hiányzik. Eddig tizenketten menekültek meg.

Aranyérnél, derék- és keresztcsontnál, máj és a végbél felé irányuló vértolulással az igen enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz lehetőleg mindennap reggel és este fél-félpohárral mennyiségben használandó. Az orvosok ajánlják.

Az új büntetőtörvénykönyv

10 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtja a tiltott műtétek bűnöseit!

Dr. Nestor József vezetőügyész felvilágosító előadásában lelkiismereti kötelességévé tette az orvosoknak a törvényrendekezéseinek betartását

Oradea. Saját tud. Kedden délután hat órára gyűlést hívott össze a helybeli orvoskamara a megyeháza kistermében. A gyűlésen a helybeli orvosi kar majdnem valamennyi tagja megjelent. *Matei* Joan, a Kamara elnöke rövid megnyitói beszédben ismertette a gyűlés célját, majd bejelentette, hogy *Nestor* József dr. vezetőügyész ismertetni fogja az új büntető törvénykönyvnek a mesterséges abortuszra vonatkozó rendelkezéseit.

Dr. Nestor József részletesen analizálta az új büntetőtörvénykönyv rendelkezéseit, amelyeknek célja,

a tiltott műtétek végleges megszüntetése.

A multban semmilyen hatósági igazolvány nem volt szükséges ahhoz, hogy az orvos abortuszt hajtson végre betegén, ha az úgy kívánta. 1937 január 1-től

csak ügyességi engedéllyel lehet abortuszt végrehajtani.

A törvény rendelkezései egyébként két pontban foglalhatók össze:

1. *Abortuszt hajthat végre az orvos azon a betegen, aki az orvosnál való jelentkezés pillanatában már közvetlen életveszélynek van kitéve. Ilyen esetekben az orvos anélkül, hogy bárkit is értesítene, vagy konziliumot hívna össze: végrehajthatja a műtétit beavatkozást. De 48 órán belül köteles az összes indítékokkal egyetemben bejelenteni az ügyességnek a műtétet.*

2. *Nincsen akadály a műtét beavatkozásának akkor, ha az állapotos anya fölött konziliumot tartó legalább két orvos megállapítja, hogy olyan betegségben szenved az anya, amely veszélyezteti az életét azszal, hogy szülés következményeinek teszik ki. Vagy pedig olyan betegségben szenved, amely az újszülöttre végzetes lehet. A konziliumot tartó két orvos közül az egyik: aki minden esetben az orvosi beavatkozást végzi, a másik egy specialista, aki a végzetes betegséget diagnosztizál megállapítja. Ez utóbbi igazolást kórház is kiadhatja.*

Mikor az ismertetés során *dr. Nestor* József

Százlelesek hamisító műhelyt lepletek le. Bucaresti. Saját tud. Craiovában a sziguranca pénzhamisító műhelynek jött nyomára, amelyben 100 és 500 lelesek hamisítottak. A műhely még alig lépett üzembe, úgyhogy a hamis pénz terjesztésére még nem kerülhetett a sor.

MÉGIS ALBÁNIA KIRÁLYNÉJA LESZ MIKES HANNA GRÓFNŐ. Targu-Mures. Saját tud. Hirt adtak a lapok arról az eljegyzésről, mely szerint *Achmed* Zogu albán király eljegyezte gróf *Mikes Armin*, volt brasovi főispán lányát, *Mikes Hanna* grófnőt. A hírt cáfolat követte, míg most *Mikes Hanna* grófnő Sziciliából Mures megyébe érkezett egyik levelében maga is megerősíti a hírt. *Az esküvő pár hónap múlva lesz. Így tehát a transzilvániai magyar grófskisasszony rövidesen Albánia királynéja lesz.*

Meghalt a marghítai szerelmi dráma egyik sebesültje. Oradea. Saját tud. Tegnap ezámunkban beszámoltunk a marghítai kettős szerelmi drámáról, melynek két súlyos sebesültjét *Nasztai Erzsébet* pincérlányt és *Hegedűs József* szolgálégényt az oradeai kórházban vették ápolás alá. Később anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, *Nasztai Erzsébet* meghalt a kórházban. Az orvosok véleménye szerint a szolgálégény árapata is vádásos.

Pásztorok és rendőrök revolverharca. Timisoara. Saját tud. Az utóbbi időben ardeali pásztorok jelentek meg nyájaikkal a Banat különböző részein. Itt-ott kellemetlenségek támadtak, mivel a nyáját bevetett földekre terelik. Így történt ez a minap *Jecia-mare* községben is. A község *Weber János* és *Hie János* községi rendőrök küldte ki. A pásztorok revolverlövészekkel fogadták a rendőröket, akik erre viszonzták a tüzet. Az egyik pásztor megsebesült a lábán. A községi rendőröket letartóztatták, majd kihallgatásuk után szabadlábra helyezték őket.

zsef vezetőügyész elérkezett ahhoz a ponthoz, hogy „speciális” orvos kell megállapítsa az orvosi beavatkozás szükségességét igazoló betegséget, vita támadt afölött, hogy *ki az orvos-specialista?*

Nestor József dr. vezetőügyész leszögezte, hogy neki szigorúan ragaszkodnia kell a törvényhez, ellenben azt ajánlotta a kamarának, hogy nyújtsanak be memorandumot a közegészségügyi minisztériumba és az új törvényre való hivatkozással kérjék azt, hogy ismerjék el „specialitásukat” valamilyen irányban, amelyet régebben nem kértek, mert nem volt szükség rá.

Igen érdekes a törvénynek az a rendelkezése, amely előírja, hogy *tisztiorvosok sem adhatnak ki ilyen igazolványt, miután ők sem „specialisták”.*

Dr. Nestor József vezetőügyész hangsúlyozta, hogy a maga részéről a legnagyobb megértéssel áll az orvosi kar rendelkezésére és reméli, hogy a Kamara tagjai is *lelkiismereti kérdést csinálnak maguknak a törvény rendelkezéseiből.*

A törvényes rendelkezések ismertetése után vita indult meg az orvosok körében, amelynek során ugynevezett „szakmai” dolgokat beszéltek meg. *Dr. Nestor* József igen szellemesen jegyezte meg, hogy *minden törvényt ki lehet játszani, de miután éppen orvosokról van szó, a lelkiismeretnek elsődrendű szerep jut az egyes esetek elbírálásánál.*

Ami az engedélyek kiadását illeti, a vezetőügyész megjegyezte, hogy azokat a leggyorsabb időben belül kiadják. *Az egyes kérvények a beadástól számított 15 percen belül már minden engedély az orvos birtokába kerül, ha a kérvény a szabályoknak megfelelően van kiállítva és mellékelve van hozzá a konziliumot tartó orvos diagnóza.*

A büntetések, amelyeket arra az esetre ír elő a törvény, ha visszaélést követnek el, 2-5, 3-6 és 7-10 évig terjedő börtönbüntetések.

Távollevő vádlottakat is elítélt a büntető törvényszék. Satumare. Saját tud. Ma hozta a törvényszék az első olyan ítéletet, amelynél — az új büntetőtörvény szerint — a vádlott távol volt. Az új perrendtartás értelmében ugyanis a főtárgyalásról távolmaradt vádlottak fölött is lehet ítélezni. Borgida Manó és Lóvi Matild halmei lakosokat csempészésen érték tetten. A mai főtárgyaláson a két vádlott nem jelent meg, de a tárgyalást az ügyész indítványára a bíróság megtartotta. Felolvasták a vádiratot és a vádlottaknak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Utána a bíróság a távollevő vádlottakat 2—2 hónapi fogsárra ítélte.

AZ ÖRDÖGSZIGET KÉT SZÓKEVÉNYE EGY ANGOL HAJÓN. Londonból jelentik: A „Partician” angol gőzös fedélzetén két potyautast fedeztek fel, akikről kiderült, hogy francia fegyverek és megszökték a hírhedt Ördög-szigetről. A „Patrician” gőzös a délamerikai Trinidad szigetéről indult el London felé s már a nyílt tengeren járt, amikor a két potyautas előkerült. A francia fegyverek elmondották, hogy kalandos körülmények között szöktek meg az Ördög-szigetről és két hónapig vándoroltak a legszörnyűbb nélkülözések közepe, amíg értékék Trinidad szigetét. A hajó kapitánya jelentést tett szikratávirón a francia kormányhoz a fegyverek letartóztatásáról. Francia részről azonnal megindították Londonban a kiadatási eljárást.

ZÜRICHI ZÁRLAT: Párizs 20.34¹/₄, London 21.39¹/₄, Newyork 435³/₈, Brüsszel 73.45, Milánó 22.92¹/₂, Amszterdam 238.44¹/₂, Berlin 175.05, Bécs 78.50, Prága 15.24, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

A hadinyugdíjasok hozzátartozói részére is jár a hetvenöt százalékos vasúti kedvezmény. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az Országos Magyar Párt jogvédőirodái gyakran keresik fel hadirokkantak, hadiözvegyek azzal a kérdéssel, hogy hozzátartozóik: feleség, szülői gondozás alatt álló gyermek, élvezi-e a hadinyugdíjas családtag részére engedélyezett hetvenöt százalékos vasúti kedvezményt? Az országos I. O. V. rokkant hivatal most körrendeletben hozta tudomására az összes hadinyugdíjasoknak, hogy családtagjaik is kérelmezhetik a hetvenöt százalékos kedvezményre jogosító arcképes igazolványokat a megyei I. O. V. hivataloktól, melyeknek teendőit most a vármegyei tisztifőorvosi hivatalok látják el. Az új hadinyugdíjtörvény 36. cikke értelmében bélyegmentes kéréshez, a következő, szintén bélyegmentes okmányokat kell becsatolni: Az u. n. „Bilet de reformă definitivă” eredetben és a községeljáróság által hitelesített másolatban. Családi értesítő, melyben a szülőkön kívül az összes családtagok is feltüntetendők. Községi bizonyítvány, mely szerint a hadinyugdíjas feleségével együtt él és a házasság felbontva nincs. Egy-egy darab fénykép, melynek hátán az előjáróság a sajátkezü aláírást és személyazonosságot igazolni köteles. A megyei I. O. V. hivatalhoz, melynek feladata kiállítani az arcképes igazolványt, be kell fizetni 25—25 lei készpénzt, az igazolványkönyvecske önköltségi árába. A kéresemben hivatkozni kell a családtag már kéznél lévő arcképes igazolványa számára is.

Kézrekerült a lunca de josi templomfosztogató. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Előző híradásunkban közöltük, hogy betörő járt a lunca de josi római katolikus templomban és feltörve az összes perselyeket, azoknak tartalmát kiürítette. A csendőrség csakhamar elfogta a tettest, Bodor Dénes 22 éves munkanélküli legény személynében. A nyomozás most abban az irányban folyik, vajjon nem Bodor követte-e el a ciucsumulei kegytemplom nemrég történt kifosztását is. Bodor egyelőre tagadja, hogy része volna a sumulei templomrablásban, csak a lunca de josit ismerte be. Kijelentette azonban, hogy a perselyekben csak 203 leit talált. A törvényszék megerősítette vizsgálatai fogságát.

VÉRES FORRADALOM A LIBÉRIAI NÉGER KÖZTÁRSASÁGBAN. Londonból jelentik: A libériai néger köztársaságban véres zendülés tört ki. Barclay elnök ellen merényletet kíséreltek meg és ez volt a jeladás a forradalom kitörésére. A kormány két lovasezredet küldött ki a zendülés leverésére. Véres, elkeseredett küzdelem indult meg a lázadók és a katonák között. A harcoknak többszáz halálos áldozata van. Allitóltag a japáni „Fekete sárkány-szövetség” titkos ügynökei szították a forradalmat, amely Barclay elnök ellen irányult.

Gondatlanságból okozott emberölés miatt elítéltek egy édesanyát. Ciuc. Saját tud. Szabó Agnes 23 éves felciuci asszony a multnyáron örízletlenül, kertjében hagyta egy és fél éves Árpád nevű kisfiát. A gyermek a kerten átfolyó patakba esett és belefullt. Az édesanyát gondatlanságból okozott emberölés miatt egyhónapi elzárásra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte a törvényszék. Az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

Véletlenül kigyulladt a Szimplon-expressz hálókocsija Szabadkán

Djuvara igazságügyminiszternek, aki hazatérőben volt és a kocsi többi utasának sietve át kellett szállnia

Timisoara. Saját tud. Kedden délben érkezett haza Romániába Djuvara Mircea dr, igazságügyminiszter, aki a külföldön járva, Párizst és Rómát is útjába ejtette. Az igazságügyminisztert külföldi útján Cosma Aurél dr, timisoarai képviselő is elkísérte és hazatérve, kellemetlen kalandról nyilatkozott, amelyben az igazságügyminiszternek és kíséretének része volt. A miniszter és kísérete a Simplon-expresszrel igyekezett Románia felé. Az expresszvonal hálókocsijában a miniszter, Cosma dr képviselő, Danielopol dr, bucaresti or-

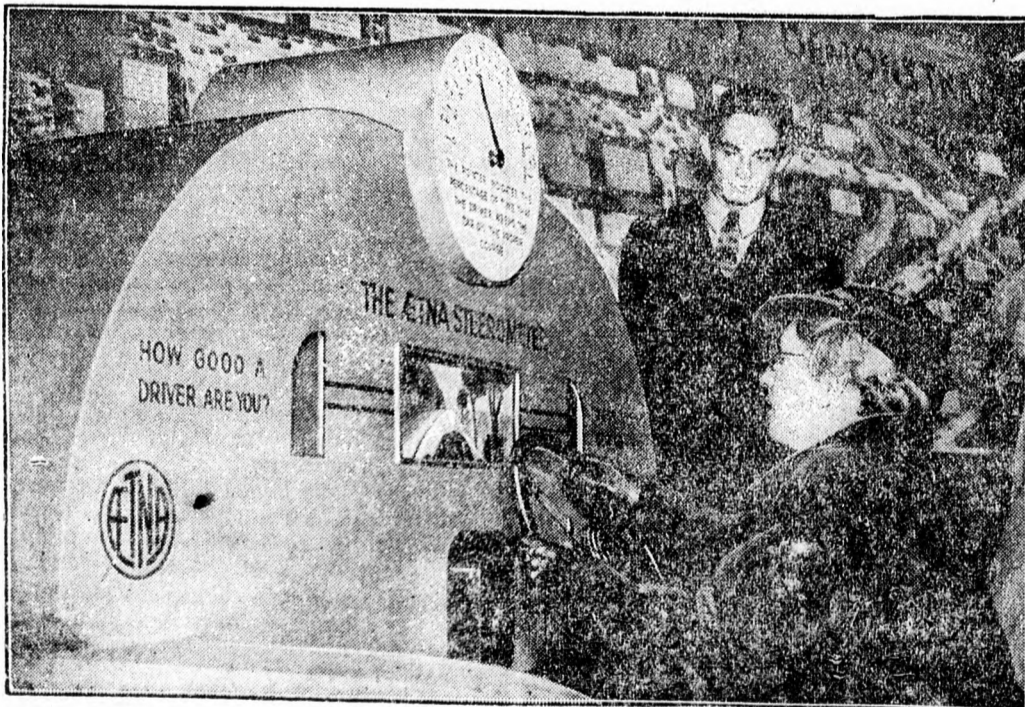
vosprofesszor, Franasovici, közlekedésügyi miniszter kabinetfőnöke és más személyiségek foglaltak helyet. Utközben, jusozláv területen, éjnek idején a hálókocsi kalauzai hirtelen felébresztették a minisztert és a hálókocsi többi utasát és arra kérték őket, hogy sietve öltözködjének fel és hagyják el a vagon, amely a mozdonyból kipattanó szikráktól kigyulladt. Ez különben a szabadkai állomáson történt. Az utasok haladéktalanul eleget tettek a felszólításnak és a Vinkovce—Bucuresti között közlekedő közvetlen kocsira szálltak át. Az átszállás hamar és minden feltűnés nélkül történt. A hálókocsit közben lekapcsolták a vonatról és egy más vágányra tolták.

Djuvara miniszter és a hálókocsi többi utasa a közvetlen kocsiban folytatta a további utat. A román határt háromnegyed óras késéssel érték el.

A miniszter Timisoarat érintve, Bucurestibe utazott.

BEKULDOTT HIREK

Kulturházavatás. Odorheiu. Saját tud. Az odorheiu ref. egyház a régi Király utcában levő leányiskoláját kulturházzá alakította át és annak felavatása most ment végbe nagyszabású ünnepély keretében. A Ref. Dalkörnek Benkő József karnagy vezetése mellett előadott precíz nyitánya után Jodál Gábor dr főgondnok mondott nagyhatású megnyitó beszédet. Majd B. Sölyom Edit megújított énekszólója után Vajda Ferenc esperes tartotta meg mély figyelmével hallgatott avató beszédét, melynek során egészen új és eddig még nem ismertetett érdekes adatok alapján rajzolta meg a város mult századbeli közművelődési mozgalmait. Joó Elvira, Lukács Gizli, ifj. Nagy Dénes, Széll Imre, Vurró Vilma, Bodrogi Margit, Kovács Sándor és Szabó László nagysikerű négyzólamu énekszáma után Kiss Elek karnagy művészi hegedűjátéka következett Tompa Lászlóné zongorakísérete mellett. Ezután Tompa László néhány nemesveretű versét olvasta fel, majd az avató ünnepély a Ref. Dalkör hatásos énekszámaival ért véget.

Vizsgagép — gépkocsivezetők részére.

Egy nagy amerikai biztosító társaság érdekes újítást vezetett be, amely minden gépkocsivezetőnek lehetővé teszi a kormánykerék biztos vezetésének kipróbálását. A vizsgázó egy autókormánykerékhez ül, amely felett filmvászon perog le az út, melyen haladnia kell s a film felett inga jelzi, hogy a vezető betartja-e az utirányt? Ha az inga kedvezőtlenül dönt, természetesen a biztosítást sem kötik meg.

KÖZGAZDASÁG

Az EGE téli gazdasági tanfolyamai

Annakidején jelentettük, hogy az ardeali Gazdasági Egyesület a tél folyamán huszonöt heti időre terjedő falusi gazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamok sikere érdekében az E. G. E. mindent megtett. Az oktatás szemléltetővé tette szempontjából az elnökség gondoskodott gyakorlati órákról is. Ezek a gyakorlati órákon megfelelő oktatási anyagot mutatnak be: gazdasági gépeket, eszközöket, anyagokat, tenyészállatokat, vetőmagvakat, valamint egyszerű és színes lenyomatú, gazdasági tárgyú ábrákat is.

Ezen a héten már nyolc községben meg is nyílt ünnepélyes keretek között a tervezett gazdasági tanfolyam. A tanfolyamok beosztása máskülönbözik a következő:

Január hó 11—23-ig a következő községekben fog tanfolyamokat tartani az egyesület: Sălaj megyében Nasfalau, Bihor megyében Diosighen és Salontán, Târnava mică megyében Ganesti és Bichisen, Someș megyében

Decean, Cluj megyében Sarmason, Mures megyében Paniton.

Január 15—28-ig Odorheiu megyében Bogdani.

Február 1—13-ig Bihor megyében Bihorban, Arad megyében Zerindulon, Someș megyében Siceu és Buzauban, Târnava mică megyében Vănetorin, Hunedoara megyében Devan, Odorheiu megyében Chibeden és Zeteau.

Február 15—27-ig Arad megyében Roviuen, Caras megyében Bodon, Cluj megyében Capusul mică, Ciuc megyében Lazarean, Mures megyében Alunison.

Március 1—13-ig Ciuc megyében Santa Maria de jason, (Ciuc Sumleu.)

A most folyó tanfolyamokat mindenütt szépszámu hallgatóság látogatja, ami annak a jele, hogy a falu népe is nagy megértéssel fogadja az E. G. E. vezetőinek áldozatos törekvéseit.

Tovább javul a lei a svájci magánforgalomban

Esnek az idegen valuták Bucuresstiben

Zürichből jelentik: A nemzetközi devizapiacra a nyugati országok valutáinak árfolyama csak kevésbé változott. A francia frank kursusa egy árnyalattal javult. A középeurópai valuták közül elsőhelyen a lei-bankjegyek magánárfolyamának emelkedése kell feltűnő. A román valuta kursusa a magánforgalomban hétről-hétre emelkedik és legutóbb már elérte a 250-es árfolyamot. A párizsi magánforgalomban 1230-as árfolyamon jegyzik. Budapesten változatlanul 280—3 pengőt adnak száz leiert. Prágában 1635—1665 csekkoronát fizetnek. A pengőnek Zürichben átlag 80-as árfolyama van, a csekkorona magánkursusa átlag 14, a schillingé 79 és félre lanyult.

A bucuresti valuta-magánforgalomban a kínálat fokozódik, de nagyon kevés a vevő és már ezért is csökken a külföldi valuták ára.

A fontsterling magánkursusa 920 lei, a dolláré 183, a svájci franké 43, a francia franké 850, a márkáé 41, a csekkorona 6, a pengőé 34—35. A fővárosi nagybankokban a múlt év végén felhalmozott pénzkészlet és az év elején szokásos kölcsönkihelyezések már megkezdődtek. Regi, jó üzletfeleiknek és a velük összeköttetésben álló szilárd bankoknak 7 és 1/2—8 százalékos évi kamattal kínálnak nagyobb összegű kölcsönöket. Ezidő szerint a nagyvállalatok hitelkétsége nem olyan jelentékeny, mint máskor, mert az ünnepi szünetek miatt az üzemek még mindig nem indultak meg teljes erővel.

A világpiacon is rendkívül érdekes pénzügyi események történtek az utóbbi napokban. Annak ellenére, hogy a világsajtó tele van külpolitikai bonyodalmak riasztó hírével, a világgazdasági helyzet javulása egyre fokozódik és a nyugateurópai pénzpiacokon öröndetes élénkség tapasztalható.

A nyugati tőke-export államokban a tőkebőség tovább tart és a hitélet kedvezően alakul. Különösen Londonban, Párizsban és Zürichben tapasztalható ez és a kamattételek ennek arányában csökkennek.

Tudvalevőleg az amerikai kormány kiadta rendelkezését a külföldi tőke bevándorítása ellen és emiatt 500 millió dollar értékű aranyat fognak legközelebb Európába visszaszállítani. Ez a horribilis tőke is szaporítja az európai piacok pénzbőségét.

A német kormány tovább küzd a márka ellen a külföldön megindult támadások ellen és — mint ismeretes — eredménytelenül, hogy a márka-bankjegyeket január 31-én től nem szabad visszavinni Németországba. Emiatt a márka árfolyama Zürichben 85-re esett, ami több mint 50 százalékos értékcsökkenésnek felel meg. Ugyan-

csak csökkent a márka kursusa Londonban, Amsterdamban és Észak-Amerikában is.

Végül közöljük, hogy meglepetést kelt az a tény, hogy az orosz kormány az utóbbi időben arany-rubellekkel egyenlítő ki tartozásait és a nyugateurópai tőzsdéken jelentékeny mennyiségű aranyat és platinát adnak el oroszországi megbizatással.

Koldustrükk Berlinben

Dacára annak, hogy a kolduskérdés Berlinben rendezve van, mindég akadnak egyének, akik kijátszák a hatóság rendelkezései és valami ürüggyel módot találnak a koldulásra.

A rongyos ruha, esdeklő szavak, a karon szorongatott „kölcsön”-gyerek vagy a könyörgő pillantás ma már avult dolgok, arra nem nyílnak meg a szívek, sem a pénztárcák, de még csak meg sem állnak az emberek.

Ujabb csalátfantaságot kellett a koldusoknak kitalálni, amivel meg tudják állítani a mindég rohantó berlinit. Egy ilyen „feltaláló” a „mutató ember”. Többször volt alkalommal beugrani trükkjének, bár minden esetben azt mondtam, hogy ez volt az utolsó. Azonban ő volt a következebb, ami nekem minden esetben tíz pennigembe került.

Jól szabott fekete télikabát, fején „Melone”, így hívják Berlinben a keménykalapot, tisztára mosott fehér sál a nyakában az ismeretű jelei a „mutató embernek”, aki úgy toppan az áldozata elé, mintha a föld lökte volna ki magából. Rendszerint a forgalmas utcákon bukkan fel, amint előre nyújtott karjával, mutatóujját egy üzlet felé irányítva áll az áldozat elé. Természetesen meg kell állni, mert azt hiszi az áldozat, hogy valami utbagaztásért fordul hozzá. „Uram, abban az üzletben egy darab kenyeret vehetnék magamnak, ha segítségemre lenne” — mondja a „mutató ember” és csakugyan mutat is egy üzlet felé. Olyan határozott a fellépése, a hang olyan szerény és szelíd, hogy akarattal is zsebébe nyúl az ember és átadja a kívánt segélyt. Még üledelmesen el is köszön tőle az ember, annyira megkapó ennek az egész trükknek a feltalálása és előadása. De ha néhány lépést

Igazán szép, igazán olcsó
ajándék

Jézus neked élek!

című legkedveltebb gyermekimakönyv
ara olcsóbb lett, csak 32 lei. Igen
szép és csinos, egyszívűsönkötés,
arany nyomással. Minden 10 példány
után egy ingyen példány!

Kapható

Beszerezhető kiadóhivatalunkban.

Ötmilliókétszáz ezer lei a satumarei Mezőgazdasági Kamara jövő évi költségvetése. Saját tud. Kedden folyt le a Mezőgazdasági Kamara évi közgyűlése dr. Tibil Joan kamarai képviselő, a Mezőgazdasági Kamara elnökének elnöklété mellett. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette Sipoș Sándor igazgató jövő évi munkaprogramjáról beterjesztett jelentését és megszavazta a költségvetést, amely ötmillió 200.900 leit tesz ki. Ebben az összegben félmillió házvételre szerepel. A Kamara ugyanis jövőre a saját szék-házába szeretne beköltözni és erre a célra már egymillió leit tartalékolta.

EMELKEDIK AZ ÓCSKAVAS ÁRA... Londonból jelentik: Az angliai ócskavaspiacra az árak 900 százalékkal emelkedtek. Ennek az a magyarázata, hogy a hadipar részére minden rendelkezésre álló nyersanyagot megvásárolnak. A legutóbbi hónapokban az európai kontinensről több mint egy millió tonna ócskavasat és acélt importáltak. Az import már nagy nehézségekbe ütközik, mert az európai országok maguk is felhasználják ezeket az anyagokat.

Vásárcsarnok építését tervezi Satumare. Saját tud. A város mérnöki hivatala 70 méter hosszú és 30 méter széles, modern vásárcsarnok tervezetén dolgozik. A vásárcsarnok az összes napi piacokat és két sor üzlethelyiséget foglalna magában. Építési költsége kb. hatmillió lei, amelyet kölcsön útján számít előteremténi a város vezetősége. A vásárcsarnokot úgy akarja elhelyezni a város, hogy annak egyik része mélyen leszálljon a római katolikus egyház tulajdonát képező ingatlanba. Az egyház vezetőségével még nem közölte a város ezt a legújabb tervét.

téve hátrafordulunk, láthatjuk, amint a „mutató ember” éppen a következő áldozatnak mutat egy üzletet. Ha a Sors véletlenül egy hentes, vagy sajtüzlet előtt hozza össze valakivel, akkor bizonyára egy darab szalonna vagy kolbász, esetleg darabka sajt a koldulás „tárgya”. A „mutató ember” szimata kitűnően ki van fejlődve. Megmondja előre, hogy kinél milyen üzletre lehet mutatni, amiről magam is meggyőződtem.

Tegnap reggel dolgom volt a város másik végében, ahol csak ritkán járok. Éppen az egyik kórház előtt vitt az utam, amikor vagy tíz lépésre tőlem meglátom jönni az én „mutató emberem”. Na, ez az év is jól kezdődik, mondom magamban és körülnézek gyorsan, vajjon milyen üzlet lesz ma mutatva. Szinte kárörömmel állapítottam meg, hogy amíg a szem ellát, üzlet sehol sincs. Se pék, se hentes, de még egy vacak ékszerüzlet sem. Csak fák és padok meg néhány homokbucka, amit úépítésre hordtak össze. Már csak öt lépés választott el tőle. Láttam az arcán a nyugtalanságot, amint jobbra-balra kapkodta a fejét, üzletet keresve, amit nekem majd mutathat. Elborult az arca, amikor a kórház len pusztagát látta, én meg dörzsölni szerettem volna a kezem örömlőmben, hogy most az egyszer nem sikerül.

És amint két lépés választja csak el tőlem, felderül az arca, magasba lendül a karja és a mutatóujja egyenesen a kórház felé mutat.

„Ide kerüljenek azok, akik nem segítik a szegény embert”, mondja diadalmasan. A legszívesebben képenvágtam volna, de hát az új esztendőben ilyen kívánságra mit lehet válaszolni? A zsebémből nyúltam és hisz penniget adtam neki. A „mutató embernek”. De utoljára.

G. L.

SPORT

Februárban megtartják a Braddock-Louis találkozást

Csodálatos egy ország Amerika, különösen az öklívívás terén

Newyork, január hó.
Amerikában teljes gőzzel folyik a terem-sportok idénye. Eppen ezért rengeteg az esemény is ezekben a sportokban. Mostan az öklívívás egynehány újabb hírével közöljük.

BRADDOCK ÉLETTÖRTÉNETE A RÁDIÓBAN, NAPI TIZENÖT PERC

Az első az, hogy a nehézsúlyú világbajnok Jimmy Braddock leszerződött az egyik rádiótársasághoz. Előadásokat tart. Sőt előadássorozatokot. A címe: *My battle with life*. (Küzdelem az élettel.) Tehát saját élettörténetét tárja fel a mikrofon előtt. Az előadássorozat sokáig fog tartani. Több héten keresztül naponta tizenötperces részletekben adják.

Mindezt a nagy Jimmy 75.000, mondó és írd hetvenötezer dollárt kap.

BRADDOCK: TALÁN IGEN, TALÁN NEM

Ezen a megerőltető és mindenesetre izasztó tizenöt perccel kívül Braddock naponta igen komoly edzéssel készül a „barna bombázó” elleni *no decision*-küzdelemre. Ennél döntést csak kiütés hozhat. E körül a mérkőzés körül nagy a homályosság. Nem beszélnek róla, senki sem tudja, aláírták-e már a szerződéseket. Annyi tény azonban, hogy Braddock szörnyen készül, felvételt is csináltak róla a mozihíradó számára. A reklámhadjárat is kezd megindulni. *Louisnak* most az öreg Babe *Riskoval* kellett volna mérkőznie, de ezt a mérkőzést elhalasztották! Mi más oka lenne ennek a sok rendkívüli eseménynek, mint a februári nagy „no decision?”

Mindenesetre megkérdezték a dolgot magától Jimmy Braddocktól is. Jimmy azokon csak mosolygott és amikor megszólalt, a választól senki sem lehetett okosabb. Ezt mondta:

— Nem tudom, talán igen, talán nem.

A LOUIS-ROSENBLOOM „ELIT-MÉRKŐZÉS” TERVE

Pompás ajánlatot kapott Joe Louis Los-Angelesből. Joe Levy tett neki ajánlatot: *mérkőzzék meg a volt félnehézsúlyú világbajnok, Maxie Rosenbloom-mal. Levy a mérkőzésért 100.000 dollár garanciát ajánlott fel.*

A dolog előzménye az, hogy Barney Ross még jóval azelőtt, hogy világbajnokká lett, mérkőzést kért a Garden igazgatóságától. A társaság azonban elutasította a fiatal boxtehetség kérését. Ez még nem lett volna baj, de Johnston, a Garden rendezője gúnyos hangú táviratban köszönte meg a „felajánkozást.” Ennyit tehát minden körülmények között kap a tizenöt éves meccs után. A mérkőzés Levy tervei szerint a hollywoodi American Legium

Stadiumban lenne február 26-án, tehát négy nappal az Atlantic Cityben Braddock ellen vívandó mérkőzés után. Eppen itt a bibi!

Pedig a promotor terve nagyon érdekes. *A négyfélvezres befogadóképességű Stadiumban csak meghívott közönséget engednének be.* Csak a hollywoodi pénzarisztokráciát. A jegyek ára 25-től 100 dollárig terjedne. A várható bevételt a ravasz Levy 300.000 dollárra becsüli. Ebből Rosenbloomnak adna 35.000-et, Louis kapna százat és valami még neki is maradna.

Lehet ott még üzletet csinálni!

Husvétkor Budapesten játszik a Ripensia vagy a Venus?

Közép-Európa bajnoksapatainak a tornáját készítik elő a magyar fővárosban

Budapestről jelentik: A magyar vezető csapatok a Hungária és Ferencváros nagyszabású labdarúgó eseményt készítenek elő husvétra: *Középeurópa bajnokainak tornáját.* A tornára az osztrák és csehszlovák bajnokság vezető csapatán kívül meghívják a román és jugoszláv élc csapatok valamelyikét is. A rendezők tervei szerint Romániából a Venus, vagy Ripensia, Jugoszláviából pedig a Beogradski, vagy Jugoslavia nyerne meghívást az érdekes tornára. Az eddigi tervek szerint a husvét előtti csütörtökön (Nagycsütörtökön) a román és jugoszláv csapat sorsolás alapján a Hungáriával és Ferencvárossal játszana Budapesten s a mérkőzések győztesei jutnának tovább a husvét első és másodnapos döntőbe, amelynek mezőnyét az osztrák és csehszlovák résztvevő tenné teljessé.

Bizonyosra vesszük, hogy úgy a Venus, mint a Ripensia szívesen fogadja a husvét Budapestre eldöntésre kerülő bajnokok tornájának tervét, hiszen ez lenne az első alkalom, mikor román csapat helyet kapna Középeurópa legjobb klubcsapatainak egymásközi vetélkedésében.

A VENUS ATLÉTIKAI EDZŐJE LESZ NEMES. Bucurestiből jelentik. Nemes Ferenc, Románia 400 m-es rekordere, a legjobb román atléták egyike szülővárosából, Carciből Bucurestibe költözik, ahol a Venus meghívására a fővárosi egyesület atlétáinak edzését fogja irányítani.

Második mérkőzésén is győzött a Telefon Club jégkorcsapata az U. ellen. Clujról jelentik: Kedden este szépszámu közönség előtt játszották le a KKE jégpályán a Telefon Club és Univerzitatea jégkorcsapatai második nemzeti bajnoki mérkőzésüket. A mérkőzést ismét a fővárosiak nyerték, azonban nem olyan könnyen, mint vasárnap. Az eredmény 2:0 (1:0, 0:0, 1:0). A gólokat Paná és Botez ütötték. A Telefon Club teljesen megérdemelte győzelmét. Az U. védelme megbízhatóan dolgozott, csatársorának azonban még rengeteget kell tanulnia.

VERESÉGET SZENVEDETT CRAMM. Hamburgból jelentik: Dessart, a német teniszrészlista nyolcadik helyezetteje, fedettpályán 6:1, 6:3, 9:7 arányban legyőzte Crammot, aki nemcsak német rangelső, hanem Perry profivá válása után a világranglista vezetője is.

Szabó Miklós elindult Amerikába. Budapestről jelentik: Szabó Miklós az ősszel nagyszerű formába lendült magyar középtávú futó, 2000 m-es világrekorder, kedden este elindult Amerikába, ahol a nagy fedettpálya-versenyeken vesz részt. Szabó Bremában száll az Európa fedélzetére.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény), Cím a kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Orosszura
férfi bunda, közep termetre, kitűnő karban, olcsón eladó. Dr. Suhayda György, Oradea, Str. Delavrancea No 18

Bucurestiben
biztos existenciájú magyar penzió napi 100-140 vendéggel, betegség miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban.

Egy jó vaskályha
olcsón eladó. Érdeklődni lehet Oradea, Str. Renasterei 8. Nilgeselelep. Lantos.

Gyomorégés,
és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lel. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

Eladó
henteseknek egy töltő gép. Tóth, Oradea, Str. Vasile Conta 4 szám.

Alkalmazás

Magános
fiatal asszony vidékre házvezetőnőnek elmenne. Oradea, Str. Simion Bărnuțiu 22.

Mindenes
jó fizetéssel, azonnal felvétetik. Oradea, Str. Matei Corvin 1. emelet

Fiatal,
jó munkás cukrász segéd, állást keres. Vidéken is. Cím a Molnár cukrászdában. Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 26.

Különféle

Inzestrare Consolidare
kölcsonkötvények, adóbonok adás-vétele, szelvények beváltása Agrár Takarékpénztárnál, Oradea.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Lakás

Szövőüzemnek
alkalmas helyiségek kiadók. Oradea, Strada Nic. Zsiga 52.

Szuterén
helyiség kiadó, kiválóan alkalmas raktárnak vagy műhelynek Oradea, Piata Regina Maria 3. Értekezni lehet délután 2-4-ig.

3 szobás
modern lakás, áthelyezés miatt azonnal kiadó. Oradea, Strada Oltenia 15. szám.

Kiadó
szép burtozott parketes szoba, hivataloknak vagy magános uraknak alkalmas. Oradea, Str. Stramba No 2.

Kiadó
1-2 szoba butorral 1 vagy 2 személy részére, vagy házaspárnak, esetleg teljes ellátással fürdőszoba használat. Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 26. szám.

Segíteni akarunk

Tudósok, kiváló szakorvosok, sok évi tapasztalatait, tanácsait szeresheti meg ezen művekből

Semmelweis: Az anyákmegmentője	Lelel 65
Dr. Kármán Samu: Csecsemőtáplálás és táplálkozási zavarok	100
Dr. Müller: A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az agkorkor	45
Dr. Lzsák: Az idült székrekedés orvoslása	110
Dr. Földes: Mit kell tudni a méhrákról	45
Dr. Verobély: A rákbetegség	30
Bucsányi: Eremlmeszesedés gyógyítása	55
Bucsányi: Természetes gyógymód és táplálkozás	145
Lukács: Hogyan éljen a vesebajos ember?	95
Lukács: Az elhízás és soványító gyógyeljárások	95
Dr. Ehrenfeld: A szépitő sebészetről	110
Dr. Nyirő: Az öngyilkos	100
Dr. Horvay: A cukorbeteg kószlja	95
Stokel: A fejtájas, migrén és egyéb ideges fájdalmak	110
Dr. Hézsár: Atöröklés mint végzet	180
Dr. Engländer: Isias és derékfájas	65
Dr. Puder Sándor: „Állapota kielégítő”	65
Gergő Endre: Gyakorlati élethölcseség. Az öntudatos élet és a boldogulás útja	95

L. BURGER:

Világsiker:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatú művészi fedőlap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.